

PRAVILNIK
O ORGANIZIRANJU SLUŽBI ZAŠTITE I SPAŠAVANJA
I JEDINICA CIVILNE ZAŠTITE, NJIHOVIM
POSLOVIMA I NAČINU RADA

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Ovim pravilnikom utvrđuju se uvjeti za organiziranje, poslovi i zadaci i način rada službi zaštite i spašavanja koje se formiraju u pravnim licima ili kao samostalne službe zaštite i spašavanja, kao i organiziranje, poslovi i zadaci jedinica civilne zaštite (u daljnjem tekstu: jedinice CZ) za potrebe Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija), za potrebe kantona, grada i općina, u skladu sa Zakonom o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća (u daljnjem tekstu: Zakon o zaštiti i spašavanju).

Član 2.

Odredbe ovog pravilnika primjenjuju se na organiziranje i funkcioniranje službi zaštite i spašavanja i jedinica civilne zaštite, koje se formiraju prema slijedećim zakonskim odredbama i to:

- 1) na službe zaštite i spašavanja koje se formiraju prema odredbama čl. 122. do 124. Zakona o zaštiti i spašavanju,
- 2) na jedinice CZ koje se formiraju prema odredbama čl. 127. do 132. Zakona o zaštiti i spašavanju,
- 3) na službe zaštite i spašavanja i jedinice CZ koje, u skladu sa članom 32. stav 2. Zakona o zaštiti i spašavanju, formiraju pravna lica iz te zakonske odredbe za vlastite potrebe.

Službe zaštite i spašavanja i jedinice CZ iz stava 1. ovog člana, organiziraju se i opremaju na način da budu savremene i posebno organizirane snage civilne zaštite koje raspolažu savremenom opremom koja omogućava da mogu odgovoriti zahtjevima zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara kada budu ugroženi prirodnim ili drugim nesrećama.

Član 3.

Službe zaštite i spašavanja i jedinice CZ mogu se organizirati:

- 1) na nivou Federacije koje će djelovati na području Federacije,
- 2) na nivou kantona - za područje kantona,
- 3) na nivou općine - za područje općine i
- 4) u pravnim licima - za potrebe tih lica.

Organiziranje službi zaštite i spašavanja i jedinica CZ za područja iz stava 1. ovog člana, vrši se prema odredbama ovog pravilnika, a u skladu sa Zakonom o zaštiti i spašavanju i to:

- 1) službe zaštite i spašavanja u skladu sa zakonskim odredbama iz tačke 1. stav 1. člana 2. i odredbama čl. 6. do 32. ovog pravilnika,
- 2) jedinice CZ u skladu sa zakonskim odredbama iz tačke 2. stav 1. člana 2. i odredbama čl. 33. do 47. ovog pravilnika.

Član 4.

Službe zaštite i spašavanja i jedinice CZ angažiraju se na vršenju operativnih mjera zaštite i spašavanja iz njihove nadležnosti po naredbi nadležnog štaba civilne zaštite u slijedećim situacijama i to:

- 1) u kojima se primijete opasnosti ili pojave koje mogu dovesti do nastanka prirodne ili druge nesreće, koje zahtijevaju provođenje mjera i aktivnosti na sprečavanju nastanka te prirodne ili druge nesreće ili ublažavanju njenog djelovanja,
- 2) od momenta kada nadležni organ vlasti proglasi stanje prirodne ili druge nesreće, što zahtijeva provođenje akcija zaštite i spašavanja ugroženih ljudi i materijalnih dobara, do otklanjanja posljedica koje su nastale djelovanjem te prirodne ili druge nesreće, odnosno do momenta kada nadležni štab civilne zaštite naredi prestanak njihovog rada, odnosno do dana kada nadležni organ vlasti donese odluku o prestanku stanja prirodne ili druge nesreće,

Na osnovu čl. 126. i 133. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća ("Službene novine Federacije BiH", br. 29/03 i 22/06), direktor Federalne uprave civilne zaštite donosi

- 3) za vrijeme vježbi civilne zaštite i drugih oblika obuke u civilnoj zaštiti i za vrijeme ratnog stanja.

Član 5.

Prilikom odlučivanja o formiranju službi zaštite i spašavanja i jedinica CZ polazi se od procjene ugroženosti Federacije, kantona i općine u kojima su utvrđene potrebe i određene društvene oblasti (privredne i društvene djelatnosti) u kojima treba formirati službe, kao i potrebe iskazane u odnosu na vrste i broj jedinica CZ koje treba formirati.

II. UVJETI ZA ORGANIZIRANJE SLUŽBI ZAŠTITE I SPAŠAVANJA, POSLOVI SLUŽBI I VRIJEME VRŠENJA POSLOVA IZ NJIHOVE NADLEŽNOSTI

1. Uvjeti za organiziranje službi zaštite i spašavanja

Član 6.

Službe zaštite i spašavanja, određene ovim pravilnikom organiziraju se u pravnim licima iz člana 32. Zakona o zaštiti i spašavanju koja ispunjavaju slijedeće uvjete:

- 1) da je njihova djelatnost ili dio djelatnosti od značaja za zaštitu i spašavanje ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća,
- 2) da raspolažu kadrovima koji su stručno obučeni i osposobljeni za vršenje poslova iz nadležnosti službe zaštite i spašavanja koja će se formirati,
- 3) da su materijalno opremljeni odgovarajućom opremom i drugim materijalno-tehničkim sredstvima koja je neophodna za vršenje poslova iz nadležnosti službe zaštite i spašavanja.

Član 7.

Organiziranje službi zaštite i spašavanja u pravnim licima koja ispunjavaju uvjete iz člana 6. ovog pravilnika može se izvršiti na dva načina i to:

- 1) da se u pravnom licu formira poseban organizacioni dio koji bi vršio funkciju službe zaštite i spašavanja ili
- 2) da se cijelo pravno lice odredi za službu zaštite i spašavanja.

Za službu zaštite i spašavanja mogu se proglasiti i udruženja građana koja se bave djelatnošću značajnom za zaštitu i spašavanje, kao što su: gorska služba spašavanja, planinari, speleolozi, alpinisti, radio-amateri, ronionci, vazduhoplovci i druga slična udruženja.

Član 8.

Za obavljanje određenih poslova i zadataka koji se odnose na zaštitu i spašavanje ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, na području Federacije, kantona i općina mogu se organizirati slijedeće službe zaštite i spašavanja i to:

- 1) Služba medicinske pomoći,
- 2) Služba za zaštitu i spašavanje životinja (veterinarska služba),
- 3) Služba za vodosnabdijevanje,
- 4) Služba za čistoću,
- 5) Služba za gasovodnu infrastrukturu,
- 6) Služba za asanaciju terena,
- 7) Služba za spašavanje na vodi i pod vodom,
- 8) Služba za zaštitu od požara,
- 9) Služba za zaštitu bilja i biljnih proizvoda,
- 10) Služba za radiološko-hemijsko-biološku zaštitu (RHB zaštitu),
- 11) Služba za spašavanje u rudnicima,
- 12) Služba za zaštitu okoline,
- 13) Služba za spašavanje iz ruševina,
- 14) Služba za snabdijevanje (služba za logistiku),
- 15) Gorska služba spašavanja,
- 16) Služba za seizmologiju,
- 17) Služba za hidrometeorologiju.

U zavisnosti od potreba i mogućnosti, mogu se formirati i druge službe zaštite i spašavanja o čemu odlučuju nadležni organi vlasti Federacije, kantona i općina predviđeni u odredbi člana 10. stav 1. ovog pravilnika, s tim što se u srodnim ili međusobno uvjetovanim i funkcionalno povezanim djelatnostima može organizaciono objediniti i formirati jedna zajednička

služba zaštite i spašavanja, kao što je komunalna i slične djelatnosti.

Član 9.

U skladu sa odredbom člana 122. stav 4. Zakona o zaštiti i spašavanju, službe zaštite i spašavanja formiraju se za vršenje operativnih mjera zaštite i spašavanja koje se provode u fazi spašavanja i u fazi otklanjanja posljedica koje su nastale djelovanjem prirodne ili druge nesreće.

U skladu sa odredbom člana 122. stav 3. Zakona o zaštiti i spašavanju, preventivne mjere zaštite i spašavanja provode pravna lica u kojima su formirane službe zaštite i spašavanja iz člana 8. ovog pravilnika, kako je utvrđeno u članu 32. ovog pravilnika.

Član 10.

U skladu sa odredbom člana 123. stav 3. Zakona o zaštiti i spašavanju, određivanje pravnih lica i udruženja građana u kojima će se formirati službe zaštite i spašavanja vrši se posebnim aktom koji donose slijedeći organi i to:

- 1) Vlada Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vlada Federacije), na prijedlog Federalne uprave civilne zaštite (u daljnjem tekstu: Federalna uprava) za službe zaštite i spašavanja koje će djelovati na području Federacije,
- 2) vlada kantona, na prijedlog kantonalne uprave civilne zaštite (u daljnjem tekstu: kantonalna uprava), za službe zaštite i spašavanja kantona koje će djelovati na području kantona,
- 3) općinski načelnik, na prijedlog službe civilne zaštite općine, za službe zaštite i spašavanja općine koje će djelovati na području općine,

U aktu kojim se određuju pravna lica i udruženja građana iz stava 1. ovog člana, uređuju se pitanja predviđena u članu 123. stav 4. Zakona o zaštiti i spašavanju.

Član 11.

Prijedlog akta koji donose organi vlasti iz člana 10. ovog pravilnika kojim se određuju pravna lica i udruženja građana u kojima će se formirati službe zaštite i spašavanja, pripremaju nadležni organi uprave civilne zaštite Federacije, kantona i općine iz člana 10. stav 1. ovog pravilnika (u daljnjem tekstu: organi civilne zaštite). Ti organi su dužni utvrditi koja pravna lica i udruženja građana imaju uvjete za organiziranje odgovarajuće službe zaštite i spašavanja koji su utvrđeni u odredbi člana 6. ovog pravilnika, kao i potrebe za tim službama utvrđene u procjeni ugroženosti iz člana 5. ovog pravilnika.

Ako nema uvjeta da se služba zaštite i spašavanja u cjelini organizuje u jednom pravnom licu, služba zaštite i spašavanja može se organizirati od dva ili više pravnih lica čija je redovna djelatnost ista ili slična koja ispunjavaju uvjete da se od tih pravnih lica može formirati jedna odgovarajuća služba zaštite i spašavanja.

U aktu iz stava 1. ovog člana, konkretno se određuju pravna lica iz člana 6. ovog pravilnika, odnosno iz stava 2. ovog člana, u kojima će se formirati službe zaštite i spašavanja, određuju vrste službi, orijentacioni broj izvršilaca i zadaci koje će služba obavljati u zaštiti i spašavanju, način finansiranja i određuje organ civilne zaštite Federacije, odnosno kantona, a u općini, organ civilne zaštite općine koji će sa pravnim licem zaključiti ugovor o međusobnim pravima i obavezama u vršenju poslova zaštite i spašavanja iz nadležnosti te službe.

Aktom iz stava 3. ovog člana ne mijenja se unutrašnja organizacija i način rada pravnog lica, odnosno udruženja građana koja je utvrđena za obavljanje njihove redovne djelatnosti.

U skladu sa odredbom člana 124. stav 3. Zakona o zaštiti i spašavanju, dvije ili više susjednih općina mogu organizirati jednu ili više zajedničkih službi zaštite i spašavanja, o čemu sporazumno odlučuju općinski načelnici tih općina, a sve pripreme za organiziranje zajedničkih službi vrše službe civilne zaštite tih općina. Taj sporazum sadrži podatke iz stava 3. ovog člana.

Član 12.

Ako ne postoje uvjeti da se u pravnom licu ili udruženju građana, organizira odgovarajuća služba zaštite i spašavanja, a prema procjeni ugroženosti Federacije i kantona, odnosno općine je potrebno organizirati određene službe zaštite i spašavanja, u tom slučaju mogu se organizirati samostalne službe zaštite i spašavanja, van pravnih lica i udruženja građana.

Formiranje samostalnih službi iz stava 1. ovog člana, vrše organi utvrđeni u članu 124. stav 1. Zakona o zaštiti i spašavanju, a koji su navedeni u članu 10. ovog pravilnika.

U aktu o formiranju samostalnih službi zaštite i spašavanja utvrđuju se sljedeća pitanja: naziv službe, poslovi koje će obavljati, broj pripadnika, materijalno-tehnička sredstva i oprema potrebna za rad, način popune potrebnim kadrovima, način finansiranja, zadaci organa civilne zaštite koji će obavljati poslove utvrđene u tom aktu i druga pitanja od značaja za rad formiranih službi zaštite i spašavanja.

Popuna samostalnih službi zaštite i spašavanja odgovarajućim kadrovima vrši se iz pravnih lica, udruženja građana i drugih institucija i organa vlasti u kojima postoje odgovarajući stručnjaci koji mogu vršiti poslove iz nadležnosti službi i koji se mogu rasporediti u te službe zaštite i spašavanja.

Sve poslove koji se odnose na pripreme za formiranje službe, njenu popunu kadrovima i materijalno-tehničkim sredstvima, obučavanje i osposobljavanje i način upotrebe te službe vrše organi civilne zaštite Federacije, kantona i općina za čije su potrebe organizirane te službe.

Pod stručnjacima iz stava 4. ovog člana, kao i drugih odredaba ovog pravilnika u kojima su predviđeni, podrazumijevaju se lica koja posjeduju znanja i vještine za planiranje, organiziranje i vršenje poslova i zadataka zaštite i spašavanja koji proizilaze iz sadržaja mjera zaštite i spašavanja iz nadležnosti odgovarajuće službe zaštite i spašavanja.

2. Poslovi i zadaci službi zaštite i spašavanja

1) Služba medicinske pomoći

Član 13.

Služba medicinske pomoći formira se u domovima zdravlja, službama hitne medicinske pomoći, kliničko-bolničkim centrima, zavodima za zdravstvenu zaštitu, a može se formirati i na medicinskim fakultetima u kojima postoje kadrovski i materijalno-tehnički uvjeti. Ta služba vrši operativne mjere zaštite i spašavanja koje se odnose na zdravstveno zbrinjavanje povrijeđenih i oboljelih ljudi na pogodnom području i to:

a) u fazi spašavanja:

- obavlja medicinsku trijažu za određivanje težine povreda ili oboljenja i utvrđivanje reda hitnosti za pružanje prve medicinske pomoći;
- vrši sanitetsku evakuaciju, pronalaženje, izvlačenje i iznošenje povrijeđenih i oboljelih, njihovo prevoženje ili prenošenje do odgovarajućih zdravstvenih ustanova radi zdravstvenog zbrinjavanja;
- vrši medicinsku evakuaciju putem vertikalnog transporta (helikopterima i drugim letjelicama);
- pruža općemedicinsku pomoć koja se odnosi na: provjeru i dopunu postupaka prve pomoći, privremeno zaustavljanje krvarenja sredstvima i postupcima koje se koriste prilikom ukazivanja prve pomoći, opće mjere reanimacije, davanje antibiotika, analgetika, seruma i vakcina, održavanje prohodnosti disajnih puteva, imobilizaciju standardnim sredstvima, pleuralne punkcije, ispiranje želuca, gastričnu sukciju, kateterizaciju i punkciju mokraćne bešike, stavljanje adekvatnih zavoja, opću njegu i druge mjere koje doprinose zbrinjavanju oboljelih i povrijeđenih ljudi;
- prema ukazanoj potrebi, poslove iz prethodne alineje, vrši neposredno na terenu kao pokretna bolnica (poljska bolnica) na kojem se nalazi veći broj povrijeđenih ili oboljelih ljudi i za te potrebe razvija pokretne ekipe sa potrebnim tehničkim i drugim sredstvima i opremom.

b) u fazi otklanjanja posljedica:

- preduzima mjere na angažiranju stručnih timova zdravstvene zaštite na otklanjanju posljedica;
- vrši zbrinjavanje povrijeđenih do najbližih zdravstvenih ustanova i identifikaciju umrlih i poginulih ljudi;
- vrši dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju na pogodnom području;
- vrši neprekidnu kontrolu zdravstvenog stanja ljudi na pogodnom području zbog sprečavanja pojave zaraznih bolesti.

Pod pogodnim područjem, u smislu ovog pravilnika podrazumijeva se situacija koju karakteriše direktno djelovanje (prisustvo) prirodne ili druge nesreće na određenom području.

2) Služba za zaštitu i spašavanje životinja (veterinarska služba)

Član 14.

Služba za zaštitu i spašavanje životinja (veterinarska služba) formira se u veterinarskim stanicama i zavodima za veterinarsko zbrinjavanje povrijeđenih i oboljelih životinja. Ta služba vrši operativne mjere zaštite i spašavanja koje se odnose na zaštitu i spašavanje životinja pogodjenom području i to:

a) u fazi spašavanja:

- pruža prvu pomoć povrijeđenim i oboljelim životinjama;
- provodi mjere za suzbijanje i iskorjenjivanje zaraznih, parazitarnih, uzgojnih i drugih masovnih bolesti životinja;
- vrši liječenje životinja,
- provodi internističke, hirurške, porodiljske i druge intervencije na životinjama;
- vrši klanje i kontroliše korištenje teže povrijeđenih životinja, sirovina i proizvoda životinjskog porijekla;
- provodi asanaciju terena i druge operativne mjere i postupke u oblasti veterinarstva na pogodnom području.

b) u fazi otklanjanja posljedica:

- vrši angažiranje stručnih timova veterinarske struke na otklanjanju posljedica;
- vrši zbrinjavanje povrijeđenih i uginulih životinja;
- vrši izmiještanje životinja na sigurnija područja;
- vrši dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju na pogodnom području;
- vrši neprekidnu kontrolu zdravstvenog stanja životinja na pogodnom području zbog mogućnosti pojave zaraznih bolesti.

3) Služba za vodosnabdijevanje

Član 15.

Služba za vodosnabdijevanje formira se u komunalnim preduzećima koja se bave vodosnabdijevanjem. Ta služba vrši operativne mjere zaštite i spašavanja koje se odnose na snabdijevanje stanovništva pitkom vodom na pogodnom području i to:

a) u fazi spašavanja:

- vrši opravku svih postojećih oštećenih i uništenih objekata vodosnabdijevanja i vodovodne mreže;
- postavlja pumpe za vodu i druge uređaje za eksploataciju podzemnih voda na za to predviđenim mjestima, kada ne funkcioniše redovni sistem vodosnabdijevanja;
- snabdijeva vodom stanovništvo putem cisterni ili na drugi način;
- vrši stalnu analizu postojećih izvora vode, kao i podzemnih voda koje se koriste za piće;
- obavještava stanovništvo o ispravnosti vode, planovima redukcije i načinu korištenja vode za piće u domaćinstvima i
- vrši druge mjere i postupke važne za snabdijevanje vodom i njenu upotrebu na pogodnom području.

b) u fazi otklanjanja posljedica:

- vrši angažiranje stručnih timova za rješavanje pitanja koja se odnose na vodosnabdijevanje;
- osigurava uvjete za normalno snabdijevanje higijenski ispravnom vodom stanovništva na pogođenom području.

4) Služba za čistoću

Član 16.

Služba za čistoću formira se u komunalnim preduzećima koja se bave odvozom smeća i hortikulturom. Ta služba vrši operativne mjere zaštite i spašavanja koje se odnose na održavanje čistoće na pogođenom području i to:

- a) u fazi spašavanja:
 - vrši čišćenje javnih površina od otpada i šteta koji je nastao rušenjem ili oštećenjem objekata od djelovanja prirodne ili druge nesreće;
 - uređuje prostore za odlaganje smeća i održavanje takvih prostora;
 - obavještava stanovništvo o načinu odlaganja i selekcije otpada (biogeni otpaci, staklo, metal, papir) i drugi načini odlaganja i
 - obavještava stanovništvo o svim drugim pitanjima važnim za redovno održavanje kanalizacije i čistoće okoline.
- b) u fazi otklanjanja posljedica:
 - vrši angažiranje komunalnih službi na provođenju higijensko-epidemioloških mjera zaštite i obavlja druge poslove koji se odnose na čistoću na pogođenom području.

5) Služba za gasovodnu infrastrukturu

Član 17.

Služba za gasovodnu infrastrukturu formira se u pravnim licima koja se bave transportom i distribucijom gasa. Ta služba vrši operativne mjere zaštite i spašavanja koje se odnose na održavanje i popravke gasovodne infrastrukture na pogođenom području i to:

- a) u fazi spašavanja:
 - vrši opravku objekata i uređaja gasovodne infrastrukture koja je oštećena ili uništena od djelovanja prirodne ili druge nesreće, po planu prioriteta;
 - obavještava stanovništvo o stanju gasovodne infrastrukture, režimu redukcije i daje upozorenja u slučaju čestih prekida u snabdijevanju i mjere opreza pri rukovanju gasnim instalacijama i uređajima.
- b) u fazi otklanjanja posljedica:
 - vrši angažiranje stručnih timova za pregled i utvrđivanje stanja gasovodne mreže (pucanje mreže, curenje gasa i sl.), kao i za otklanjanje kvarova i uspostavljanje normalnog snabdijevanja stanovništva gasom na pogođenom području.

6) Služba za asanaciju terena

Član 18.

Služba za asanaciju terena formira se u komunalnim preduzećima koja se bave održavanjem grobalja. Ta služba vrši operativne mjere zaštite i spašavanja koje se odnose na sahranjivanje poginulih i umrlih ljudi i spaljivanje ili zakopavanje uginulih životinja na pogođenom području i to:

- a) u fazi spašavanja:
 - uređuje mjesta za sahranjivanje ljudi;
 - uređuje mjesta za ukopavanje ili spaljivanje životinja i drugih otpadnih biogenih materija;
 - vrši sahranjivanje poginulih i umrlih ljudi;
 - vrši zakopavanje životinja ili drugih biogenih otpadaka ili njihovo spaljivanje po posebno propisanim mjerama zaštite ili njihovo neškodljivo uklanjanje;
 - učestvuje u ekshumaciji leševa iz zajedničkih grobnica i
 - obavještava građane o režimu i mjestu sahranjivanja ljudi.
- b) u fazi otklanjanja posljedica:

- vrši angažiranje pogrebnih službi na vršenju zadataka koji se odnose na sprečavanje zaraze, epidemije i drugih štetnih posljedica po ljude na pogođenom području.

7) Služba za spašavanje na vodi i pod vodom

Član 19.

Služba za spašavanje na vodi i pod vodom formira se u klubovima koji se bave aktivnostima na vodi i pod vodom (ronilački, kajakaški i drugi klubovi). Ta služba vrši operativne mjere zaštite i spašavanja koje se odnose na spašavanje ljudi i materijalnih dobara na vodi i pod vodom na pogođenom području i to:

- a) u fazi spašavanja:
 - vrši spašavanje ljudi i materijalnih dobara iz poplavljenih područja, osigurava prijevoz ljudi i materijalnih dobara preko rijeka, jezera i poplavljenih područja, spašava materijalna dobra i izvlači leševe ljudi i životinja ispod vode i preduzima mjere na uklanjanju opasnih i štetnih materija koje su ekscenim slučajem dospjele u vodu ili vodotok i
 - vrši druge radnje pod vodom i na vodi od značaja za spašavanje ugroženih ljudi i materijalnih dobara.
- b) u fazi otklanjanja posljedica:
 - vrši angažiranje stručnjaka i specijalističkih timova na izvršavanju zadataka zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara na pogođenom području i pruža pomoć drugim službama i pravnim licima u saniranju posljedica.

8) Služba za zaštitu od požara

Član 20.

Služba za zaštitu od požara formira se u dobrovoljnim vatrogasnim društvima i u šumsko-privrednim preduzećima koja gazduju šumama, odnosno pravna lica vlasnici šuma. Ta služba vrši operativne mjere zaštite i spašavanja koje se odnose na zaštitu šuma i usjeva i stambenih i drugih zgrada i objekata i druge imovine od požara na pogođenom području i to:

- a) u fazi spašavanja:
 - organizira dojavu i izvještavanje o mjestima gdje je došlo do pojave požara;
 - utvrđuje pravac kretanja požara i određuje snage i sredstva potrebne za gašenje nastalog (uočenog) požara;
 - određuje najpogodnije pravce kretanja protivpožarnih (vatrogasnih jedinica) do požarišta (mjesta požara);
 - vrši evakuaciju - izmještanje mašina i uređaja, kao i tovarnih životinja, koje se u tom trenutku nalaze na ugroženom području;
 - prema sopstvenim mogućnostima vrši gašenje požara;
 - u toku gašenja požara, saraduje sa drugim snagama angažiranim na gašenju požara;
 - vrši nadzor i organiziranje gašenja požara svih snaga angažiranih na gašenju požara;
 - vrši spašavanje ljudi iz zadimljenih i zapaljenih prostorija i evakuise ljude iz objekata koji se nalaze ispred fronta požara;
 - vrši sprečavanje prenošenja vatre na okolne objekte;
 - u vršenju navedenih poslova ostvaruje saradnju sa vatrogasnim jedinicama koje djeluju na području požara.
- b) u fazi otklanjanja posljedica:
 - u saradnji sa odgovarajućim komisijama za procjenu šteta, utvrđuje obim nastalih šteta na području koje je zahvaćeno požarom;
 - osigurava prostor na kojem je bio požar, nakon gašenja požara i
 - učestvuje u uklanjanju uništenog rastinja na području koje je zahvaćeno požarom.

9) Služba za zaštitu bilja i biljnih proizvoda

Član 21.

Služba za zaštitu bilja i biljnih proizvoda formira se u preduzećima i drugim pravnim licima koja se bave poljoprivrednom proizvodnjom. Ta služba vrši operativne mjere zaštite i spašavanja koje se odnose na zaštitu bilja i drugih kultura od biljnih bolesti i štetočina na pogodnom području i to:

- a) u fazi spašavanja:
 - vrši suzbijanje i iskorjenjivanje biljnih bolesti i štetočina;
 - zabranjuje gajenje za određeno vrijeme i na određenom području pojedine vrste i sorte bilja radi sprečavanja biljnih bolesti i štetočina;
 - vrši uništavanje zaraženog bilja i ambalaže i provodi dezinfekciju, dezinfekciju i deratizaciju skladišta biljnih proizvoda i
 - provodi dekontaminaciju biljaka i biljnih proizvoda.
- b) u fazi otklanjanja posljedica:
 - angažira stručnjake i specijalističke timove za zaštitu bilja na otklanjanju posljedica koje su nastale na bilju;
 - utvrđuje obim posljedica na bilju koje su nastale djelovanjem biljnih bolesti i štetočina;
 - učestvuje u ponovnom zasijavanju zemljišta poljoprivrednim kulturama, s ciljem ublažavanja posljedica od biljnih bolesti i štetočina na pogodnom području.

10) Službe za radiološko-hemijsko-biološku zaštitu (RHB zaštita)

Član 22.

Služba za RHB zaštitu formira se u zavodima, fakultetima i drugim institucijama koje u okviru svoje redovne djelatnosti koriste RHB sredstva ili vrše ispitivanje ili proizvodnju tih sredstava. Ta služba vrši operativne mjere zaštite i spašavanja koje se odnose na zaštitu i spašavanje ljudi i materijalnih dobara od RHB agenasa na pogodnom području i to:

- a) u fazi spašavanja:
 - preduzima mjere da nadležni organ unutrašnjih poslova izvrši blokiranje svih prilaznih puteva i da udalji sva lica iz zone opasnosti i da vrši reguliranje saobraćaja u toj zoni;
 - vrši izvlačenje i dekontaminaciju povrijeđenih i oboljelih ljudi i ugroženih materijalnih dobara;
 - organizira pružanje prve pomoći i iznošenje povrijeđenih ljudi iz ugrožene zone i vrši njihov transport do najbliže zdravstvene ustanove;
 - pravovremeno obavještava građane o nastanku nesreće i mjerama koje treba preduzimati na zaštiti ljudi i materijalnih dobara;
 - preduzima mjere na ličnoj i kolektivnoj zaštiti povrijeđenog, oboljelog i ugroženog stanovništva RHB agensima;
 - vrši evakuaciju građana sa područja ugroženog RHB sredstvima;
 - organizira aktivnosti na gašenju požara i spašavanju zatrpanih ljudi iz ruševina;
 - stalno prati i utvrđuje vrste i stepen kontaminata, kao i meteo-uvjete i kretanje kontaminata i o tome obavještava stanovništvo i vrši asanaciju kontaminiranog područja.
- b) u fazi otklanjanja posljedica:
 - angažira se na RHB zaštiti i dekontaminaciji ljudi, životinja, objekata, materijalnih dobara i zemljišta i traži da nadležni štab CZ naredi angažiranje dodatnih stručnjaka za RHB zaštitu i potrebnih materijalno-tehničkih sredstava;
 - utvrđuje obim posljedica koje su nastale djelovanjem RHB sredstava;
 - vrši dezinfekciju, dezinfekciju i deratizaciju na pogodnom području.

11) Služba za spašavanje u rudnicima

Član 23.

Služba za spašavanje u rudnicima formira se u preduzećima koja se bave eksploatacijom mineralnih sirovina na površini zemlje (površinski kop) i pod zemljom. Ta služba vrši operativne mjere zaštite i spašavanja koje se odnose na zaštitu i spašavanje ljudi i materijalnih dobara u rudnicima od eksplozije metana, ugljične prašine, jamskih požara, prodora zagušljivih i otrovnih plinova, vode, obrušavanja i drugih potencijalnih opasnosti u rudniku u kojem se desila nesreća i to:

- a) u fazi spašavanja:
 - vrši izvlačenje i spašavanje radnika ugroženih eksplozijom metana ili ugljične prašine, jamskim požarima, prodorom vode, obrušavanjem i drugim nesrećama u rudarskim jamama;
 - vrši izvlačenje povrijeđenih i poginulih rudara;
 - vrši pružanje prve pomoći povrijeđenim i njihov transport do zdravstvene ustanove;
 - stvara uvjete da se omogući kretanje i vršenje neophodnih poslova u jamskim prostorijama sa otrovnim, zagušljivim i drugim štetnim gasovima,
 - učestvuje u privremenom saniranju posljedica nesreće u cilju olakšanja akcije spašavanja,
 - po potrebi, vrši angažiranje spasilačkih službi drugih rudnika i institucija na pružanju pomoći pogodnom rudniku.
- b) u fazi otklanjanja posljedica:
 - pruža pomoć pri utvrđivanju posljedica koje su nastale djelovanjem eksplozije metana, ugljične prašine i drugih nesreća u rudnicima i
 - učestvuje u provođenju sanacije posljedica rudarskih nesreća u pogodnom rudniku.

12) Služba za spašavanje iz ruševina

Član 24.

Služba za spašavanje iz ruševina formira se u građevinskim preduzećima koja se bave niskogradnjom i visokogradnjom, a koja imaju odgovarajuću opremu za spašavanje iz ruševina (grederi, utovarivače, rovokopače, dizalice i drugu specijalnu građevinsku opremu). Ta služba vrši operativne mjere zaštite i spašavanja koje se odnose na sprečavanje rušenja, odnosno spašavanje ljudi i materijalnih dobara koja su ugrožena srušenim ili oštećenim stambenim zgradama i drugim objektima na pogodnom području i to:

- a) u fazi spašavanja:
 - organizira spašavanje ljudi zatrpanih u ruševinama i vrši raščišćavanje ruševina;
 - vrši vizuelnu i tehničku kontrolu oštećenih i porušenih objekata;
 - preduzima mjere da se izvrši podupiranje, razupiranje i osiguranje pomjerenih i oštećenih konstrukcija i objekata;
 - organizira kontrolirano rušenje objekata koji se ne mogu sanirati;
 - preduzima mjere na prevoženju i deponovanju građevinskog šuta i raščišćavanju i osposobljavanju komunikacija do objekata;
 - vrši kategorizaciju objekata u odnosu na obim oštećenja i utvrđuje neophodne sanacione radove u cilju sprečavanja rušenja oštećenih objekata od njihovog naknadnog rušenja;
 - vrši djelimičnu sanaciju oštećenih stambenih i drugih objekata;
 - organizira izgradnju privremenih objekata za smještaj i zaštitu ugroženog i nastradalog stanovništva, zaklona i skloništa, usjeka, šahtova i tunela i protivpožarnih prepreka.
- b) u fazi otklanjanja posljedica:
 - organizira aktivnosti na stvaranju smještajnih stambenih i drugih uvjeta za život ljudi na pogodnom području;
 - vrši prikupljanje podataka i utvrđivanje obima posljedica koje su nastale djelovanjem prirodne ili

druge nesreće na stambene i druge zgrade i objekte na pogođenom području.

13) Služba za zaštitu okoline

Član 25.

Služba za zaštitu okoline formira se u pravnim licima i udruženjima građana koji se u okviru svoje redovne djelatnosti bave zaštitom okoline. Ta služba vrši operativne mjere zaštite i spašavanja koje se odnose na sprečavanje zagađivanja svih segmenata okoline i vazduha, prostora (tla) i vode od svih vrsta zagađivanja i provođenje zaštite ljudi i materijalnih dobara ugroženih raznim zagađivačima na pogođenom području i to:

a) u fazi spašavanja:

- provodi zaštitu od radio-difuznog zračenja, posebno radarskih valova i infracrvenog zračenja, posebno u industriji i crnoj metalurgiji, ultra-violetnog zračenja, visokonaponskih postrojenja i rentgenskog zračenja;
- provodi mjere na zaštiti i kontroli svih medicinskih, industrijskih i istraživačkih rentgen aparata i radioaktivnog zračenja;
- vrši kontrolu i zaštitu izvora jonizirajućih zračenja (neutronske, alfa, beta i gama zračenje i gama spektrometrijska analiza);
- vrši kontrolu ultra zvučnih aparata u industriji i medicini;
- vrši mjerenje temperature, vlažnosti i brzine strujanja vazduha u radnoj i životnoj sredini, kao i procjenu komfora radne sredine analizom prašine, sastava i veličine čestica;
- vrši praćenje promjena koje nastaju kao posljedica odgovarajućih akcidentnih situacija u različitim medijima životne sredine (vazduha, vode i zemljišta), sa posebnim naglaskom na ispitivanje zaliha vodnih resursa, njihove potrošnje i zagađenosti, kako nadzemnih tako i podzemnih najvažnijih vodnih sistema u Federaciji;
- vrši praćenje stanja i promjena određenih vrsta biljnih i životinjskih organizama uključujući i čovjeka koje nastaju kao posljedica različitih oblika zagađenosti okoline odgovarajućim ekološkim akcidentima i istraživanje efekata izazvanih ekološkim ekcidentnim situacijama kod biljnih i životinjskih organizama i ljudi.

b) u fazi otklanjanja posljedica:

- vrši angažiranje stručnih timova za zaštitu okoline na pogođenom području;
- preduzima mjere na stvaranju uvjeta za normaliziranje života ljudi na pogođenom području;
- vrši prikupljanje podataka i utvrđivanje obima posljedica iz nadležnosti službe, koje su nastale djelovanjem prirodne ili druge nesreće na pogođenom području.

Služba iz stava 1. ovog člana u odnosu na sprečavanje nesreća velikih razmjera postupa u skladu sa odredbama čl. 66. do 85. Zakona o zaštiti okoliša ("Službene novine Federacije BiH", broj 33/03) i Pravilnika o sadržaju izvještaja o stanju sigurnosti, sadržaju informacija o sigurnosnim mjerama i sadržaju unutrašnjih i spoljnih planova i intervencije ("Službene novine Federacije BiH", broj 68/05).

14) Služba za snabdijevanje (služba za logistiku)

Član 26.

Služba za snabdijevanje formira se u trgovačkim preduzećima koja se bave trgovinom robama široke potrošnje. Ta služba vrši operativne mjere zaštite i spašavanja koje se odnose na organizaciju i način osiguranja hrane, odjeće i obuće i drugih roba široke potrošnje i humanitarne pomoći za nastradalo i ugroženo stanovništvo na pogođenom području i to:

a) u fazi spašavanja:

- organizira blagovremeno dopremanje roba široke potrošnje i humanitarne pomoći do objekata predviđenih za raspodjelu nastradalom stanovništvu;

- preduzima mjere da se vrši uskladištenje i distribucija hrane i drugih potreba za život stanovništva i životinja na pogođenom području.

b) u fazi otklanjanja posljedica:

- vrši angažiranje timova za snabdijevanje na pogođenom području;
- preduzima mjere da se vrši pravilna i stalna raspodjela pomoći nastradalom stanovništvu dok se ne stvore uvjeti za normaliziranje života ljudi na pogođenom području.

15) Gorska služba spašavanja

Član 27.

Gorska služba spašavanja formira se u udruženjima građana koja se bave planinarenjem, speleologijom, skijanjem, penjanjem, odnosno planinarsko-alpinističkim aktivnostima, speleološkim ronjenjem, padobranstvom, raftingom, lovom i drugim sličnim sportskim aktivnostima. Ta služba vrši operativne mjere zaštite i spašavanja koje se odnose na spašavanje u planinama, na stijenama, speleološkim objektima i drugim nepristupačnim mjestima, pri nepovoljnim vremenskim uvjetima (snijeg, hladnoća, led, magla i sl.), kada pri spašavanju treba primijeniti posebno stručno znanje i upotrijebiti odgovarajuću opremu za spašavanje u planinama na pogođenom području i to:

a) u fazi spašavanja:

- otklanja neposredne opasnosti u planinama i drugim nepristupačnim područjima koja mogu ugroziti ljude na određenom području,
- vrši potragu za izgubljenim ljudima u planinama i drugim nepristupačnim područjima,
- vrši spašavanje ljudi iz speleoloških objekata, litica i kanjona,
- vrši spašavanje ljudi u urbanim sredinama, te drugim neplaninskim područjima i to na visokim objektima, tunelima i cijevima, u prometnim nesrećama i na moru, te kod niza ekstremnih sportova (parajedrenje, brdski biciklizam, rafting i sl.),
- vrši spašavanje ljudi na uređenim i neuređenim skijalištima, penjalištima i drugim objektima i prostorima u prirodi, za vrijeme specifičnih sportskih, turističkih, rekreativnih, kulturoloških i drugih aktivnosti u prirodi i planinskom području, te speleološkim objektima,
- vrši potrage i spašavanje ljudi iz lavina i provođenje preventivnih mjera u vezi sa opasnostima od snježnih lavina u planinskim područjima,
- učestvuje u sistemu traganja i spašavanja za nestalim zrakoplovima i drugim prometnim sredstvima u planinama, strmim dijelovima obale i drugim nepristupačnim područjima,
- organizira transport povrijeđenih i oboljelih ljudi i pripadnika gorske službe spašavanja sa planina i drugih nepristupačnih područja te podnošenje zahtjeva nadležnim službama za helikopterski transport, posredstvom nadležnog operativnog centra civilne zaštite, osim u slučaju kada organizator aktivnosti osigura helikopter i osigurava prisustvo pripadnika gorske službe spašavanja,
- vrši spašavanje ljudi na visinama i visokim objektima u slučaju potresa, vremenskih nepogoda i drugih nesreća na nepristupačnim prostorima,
- vrši spašavanje ljudi u nesrećama u slučaju loših vremenskih uvjeta uz primjenu posebnih stručnih znanja i tehničke opreme za spašavanje u planinama.

b) u fazi otklanjanja posljedica:

- preduzima aktivnosti i postupke kojima se umanjuje nepovoljan učinak nesreće prilikom spašavanja ugroženih ljudskih života;
- ostvaruje saradnju i koordinaciju sa organima civilne zaštite i drugim fizičkim i pravnim licima u preduzimanju postupaka za spašavanje ljudskog života i imovine u složenom pristupu unesrećenom i pružanje prve pomoći u planini i na drugim neurbanim i teško pristupačnim područjima uz

primjenu odgovarajuće tehnike i opreme gorske službe spašavanja na pogodnom području.

16) Služba za seizmologiju

Član 28.

Služba za seizmologiju formira se u pravnim licima koja se bave seizmologijom i inženjerskom seizmologijom. Ta služba vrši operativne mjere zaštite i spašavanja koje se odnose na registriranje i obradu podataka o potresima, vođenju arhive podataka o potresima i unošenje obrađenih podataka u bazu podataka, kao i izradu karata i grafikona i to:

- a) u fazi spašavanja:
 - nadležnom operativnom centru civilne zaštite neprekidno dostavlja podatke o područjima koja su pogođena zemljotresom i jačini zemljotresa i mogućnostima njegovog ponavljanja;
 - samostalno i preko operativnih centara civilne zaštite, upozorava građane i sva pravna lica na pravila ponašanja za vrijeme jačih zemljotresa na pogodnom području.
- b) u fazi otklanjanja posljedica:
 - stanje naknadnih udara i o tome dostavlja podatke nadležnim operativnim centrima civilne zaštite;
 - organizira sistemsku seizmološka osmatranja na cijelom području Federacije i unapređuje mrežu seizmičkih stanica.

17) Služba za hidrometeorologiju

Član 29.

Služba za hidrometeorologiju formira se u Federalnom meteorološkom zavodu i drugim pravnim licima koja se bave hidrologijom i meteorologijom. Ta služba vrši operativne mjere zaštite i spašavanja koje se odnose na meteorološka i hidrološka osmatranja, izdavanje prognoze vremena, davanje trenutnog stanja vodostaja na rijekama i kratkoročne hidrološke prognoze kada je to potrebno (opasnost od poplave i suše), praćenje klimatskih kolebanja na globalnom i lokalnom nivou i obradu i arhiviranje svih registriranih hidrometeoroloških podataka na pogodnom području i to:

- a) u fazi spašavanja:
 - vrši poslove zaštite i spašavanja koji se naročito, odnose na operativnu situaciju sa ugroženog područja od poplava i velikih bujica i drugih pojava velikih voda, u skladu sa propisima kojima je regulirana oblast zaštite od poplava. (Glavni operativni plan odbrane od poplava za područja slivova rijeka Save i Neretve),
 - pravovremeno i neprekidno izvještava operativne centre civilne zaštite i informativne centre JP "Elektroprivrede BiH", "Elektroprivrede HZHB", vodoprivredne informativne centre JP za vodno područje slivova rijeke Save i Jadranskog mora; IBG-Bihać, o oborinama i vodostajima na rijekama i opasnostima od pojave poplava i velikih voda, računarski i grafički obrađuje meteo i hidrološke podatke i dostavlja ih tim korisnicima,
 - izrađuje i operativnim centrima civilne zaštite dostavlja prognoze vremena koje se odnose na vrlo kratkoročne (od 3 do 12 sati), kratkoročne (do tri dana unaprijed), srednjoročne (do deset dana unaprijed), dugoročne (duže od deset dana, mjesečne i sezone), prema objektivnim proračunima razvoja stanja atmosfere koji se provode u većim meteorološkim centrima (Reading, Offenbach, Toulouse itd.).
- b) u fazi otklanjanja posljedica:
 - kontinuirano radi na prikupljanju, obradi i arhiviranju hidrometeoroloških podataka, neophodnih za ostvarivanje zaštite i spašavanja ljudi, materijalnih dobara i okoline, razne potrebe vodoprivrede, vodosnabdijevanja, agro i humane meteorologije, hidroenergetike, navodnjavanja, izradu studija o velikim poplavama, sušama i zagađenosti atmosfere.

3. Način rada službi zaštite i spašavanja u vršenju poslova iz njihove nadležnosti

Član 30.

U skladu sa odredbom člana 122. stav 4. Zakona o zaštiti i spašavanju, službe zaštite i spašavanja iz člana 8. ovog pravilnika, poslove iz svoje nadležnosti utvrđene u čl. 13. do 29. ovog pravilnika, koji predstavljaju operativne mjere zaštite i spašavanja, vrše u uvjetima koji su utvrđeni u odredbi člana 4. ovog pravilnika.

Službe zaštite i spašavanja počinju vršiti poslove iz svoje nadležnosti od momenta kada budu angažirane od strane nadležnog štaba civilne zaštite do momenta kada taj štab naredi prestanak njihovog rada.

Član 31.

Preventivne mjere zaštite i spašavanja koje su utvrđene u odredbama člana 32. ovog pravilnika, neposredno vrše pravna lica iz člana 32. Zakona o zaštiti i spašavanju i udruženja građana u kojima su formirane službe zaštite i spašavanja iz člana 8. ovog pravilnika. Pravna lica, te mjere provode u okviru vršenja svoje redovne djelatnosti, s tim da na vršenju preventivnih mjera prvenstveno angažiraju službu zaštite i spašavanja koja je formirana u pravnom licu.

Član 32.

Pravna lica i udruženja građana iz člana 31. ovog pravilnika, u okviru vršenja svoje redovne djelatnosti, vrše slijedeće preventivne mjere zaštite i spašavanja i to:

- 1) Pravna lica iz oblasti zdravstva iz člana 13. ovog pravilnika:
 - provode protivepidemijske mjere koje obuhvataju: higijensko-epidemiološko izviđanje i aktivno otkrivanje oboljelih ljudi od zaraznih bolesti; provođenje svih mjera na izolaciji sumnjivih i oboljelih ljudi od zaraznih bolesti, kao i prijevoz oboljelih od medicinskih ustanova;
 - vrše organiziranje i provođenje aktivno-pasivne imunizacije stanovništva i hemoprofilaktičnih i drugih mjera radi prevencije.
- 2) Pravna lica iz oblasti veterinarstva iz člana 14. ovog pravilnika:
 - vrše popis životinja po vrstama i kategorijama i preduzimaju mjere za utvrđivanje mogućeg postojanja određenih zaraznih, parazitaranih i uzgojnih bolesti, naročito zoonoza, s ciljem sprečavanja nastanka tih bolesti;
 - vrše karantiranje životinja, veterinarsko-sanitarne preglede i kontrolu životinja, sirovina, proizvoda i otpadaka životinjskog porijekla u unutrašnjem prometu i pri uvozu;
 - vrše kontrolu zdravstvene ispravnosti stočne hrane i vode;
 - vrše neškodljivo uklanjanje leševa životinja i drugog animalnog otpadnog materijala;
 - provode zootehničke i zoohigijenske mjere i postupke;
 - provode mjere dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije u pitanjima iz svoje nadležnosti;
 - vrše kontrolu veterinarskih lijekova i drugih veterinarskih materijalno-tehničkih sredstava u proizvodnji i prometu;
 - provode primarne radiološke i hemijske detekcije i druge mjere u oblasti veterinarstva.
- 3) Pravna lica iz oblasti vodosnabdijevanja iz člana 15. ovog pravilnika:
 - vrše snimanje stanja svih izvorišta vode, njihov kapacitet, stanje vodoopskrbne mreže, ispitivanje kvaliteta vode i druga pitanja važna za redovno snabdijevanje stanovništva ispravnom vodom;
 - vrše geološka ispitivanja podzemnih voda, njihovog kvaliteta, određivanje i obilježavanje mjesta za njihovu eksploataciju u slučajevima kada je redovni sistem snabdijevanja oštećen ili uništen;

- izrađuju plan redukcije vodosnabdijevanja za određeno područje.
- 4) Pravna lica koja se bave odvozom smeća i hortikulturom iz člana 16. ovog pravilnika:
 - određuju mjesta za smetlišta (smetišta) i izrađuju plan uređenja tih mjesta.
- 5) Pravna lica koja se bave transportom i distribucijom gasa iz člana 17. ovog pravilnika:
 - vrše snimanje postojeće gasovodne infrastrukture i preventivno održavanje te infrastrukture;
 - vrše izradu plana gasifikacije svih objekata i dijelova naselja koja nemaju gasnu infrastrukturu u kojima postoje uvjeti.
- 6) Pravna lica koja se bave održavanjem groblja iz člana 18. ovog pravilnika:
 - vrše snimanje stanja postojećih groblja i ocjenjivanje pogodnosti budućih lokacija za sahranjivanje umrlih ljudi;
 - određuju mjesta za zakopavanje ili spaljivanje životinja i drugog biogenog otpada i izrađuju plan za uređenje tih mjesta.
- 7) Pravna lica, odnosno udruženja građana koja se bave aktivnostima na vodi i pod vodom iz člana 19. ovog pravilnika:
 - vrše poslove koji se odnose na stvaranje materijalnih i drugih uvjeta potrebnih za vršenje odbrane od poplava i ekscenčnih zagađenja, kao i spašavanje ljudi i materijalnih dobara na vodi i pod vodom.
- 8) Pravna lica, odnosno udruženja građana koja se bave zaštitom od požara iz člana 20. ovog pravilnika:
 - planiraju i osiguravaju nabavku protivpožarne i druge opreme za zaštitu šuma, stambenih i drugih zgrada i objekata od požara;
 - vrše sve preventivne mjere protivpožarne i eksplozivne zaštite skladišta drvenih sortimenata i zapaljivih i eksplozivnih materija;
 - određuju mjesta za protivpožarne osmatračice i mjesta za izradu protivpožarnih prosjeka;
 - vrši kontrolu ispravnosti i održavaju i servisiraju protivpožarne aparate i ostalu opremu za zaštitu od požara, i
 - vrše edukaciju stanovništva u provođenju mjera na zaštiti od požara.
- 9) Pravna lica koja se bave poljoprivrednom proizvodnjom iz člana 21. ovog pravilnika:
 - preduzimaju mjere da se izradi katastar poljoprivrednog zemljišta,
 - vrše praćenje pojava, stanja i kretanja uzročnika bolesti biljaka, štetočina i korovskih biljaka;
 - vrše zdravstvene preglede pošiljki bilja u unutrašnjem prometu, izvoza i reeksportovanja.
- 10) Pravna lica koja u svom radu koriste RHB sredstva iz člana 22. ovog pravilnika:
 - preduzimaju mjere da nadležni organi i institucije izvršavaju zadatke utvrđene u Programu zaštite od hemijskog oružja i reagiranja u slučaju nesreća i incidenata u koje su uključene hemikalije ("Službene novine Federacije BiH", broj 80/06) i učestvuju u realizaciji vlastitih zadataka utvrđenih u tom programu;
 - obučavaju se i osposobljavaju za dobro poznavanje vrste i prirode RHB opasnosti;
 - osiguravaju potrebne uvjete i mjere za sigurno rukovanje opasnim materijama u proizvodnji i prometu, skladištenju, odnosno deponovanju i uništavanju opasnih materija RHB opasnosti;
 - osiguravaju stručne kadrove i opremanje svih objekata hemijske, petrohemijske i farmaceutske industrije tehničkim sredstvima za automatsku dojavu požara, detektorima eksplozivnosti, stabilnim instalacijama za gašenje požara, sredstvima lične i kolektivne zaštite (izolirajući aparat za spašavanje, prenosni detektori i dr.);
 - vrše redovno prikupljanje podataka o RHB opasnosti (RHB izviđanje) u svim uvjetima radi otkrivanja i kvalitativnog i kvantitativnog utvrđivanja prisustva RHB kontaminacije u ispitivanom uzorku ili sredini (zemlji, vazduhu, vodi, hrani i dr.) u cilju blagovremenog otkrivanja RHB agenasa i sprečavanja njihovog unošenja u organizam, a time i trovanja, unutrašnje ozračenosti, zarazne bolesti i slično.
- 11) Pravna lica koja se bave eksploatacijom mineralnih sirovina na površini zemlje i pod zemljom iz člana 23. ovog pravilnika:
 - vrše provođenje svih propisanih mjera zaštite na radu u skladu sa specifičnim potencijalnim opasnostima koje se mogu pojaviti u rudniku, brine o opremljenosti službe ličnim zaštitnim sredstvima i ličnoj zaštitnoj opremi pripadnika spasilačke službe,
 - upoznaju sve radnike o radnjama i postupcima kojih se moraju pridržavati pri vršenju poslova u rudniku i pri spašavanju u slučaju nesreće,
 - vrše edukaciju svih uposlenih o svim preventivnim mjerama kojih se moraju pridržavati u toku rada kako ne bi došlo do nesreće,
 - redovno ažuriraju plan odbrane od potencijalnih opasnosti u rudniku i o izmjenama tog plana upoznaju zaposlena lica u pravnom licu.
- 12) Pravna lica koja se bave niskogradnjom i visokogradnjom iz člana 24. ovog pravilnika:
 - donose odgovarajuće normativne akte o korištenju opreme i tehničkih sredstava koja se koristi u procesu vršenja redovne djelatnosti iz oblasti niskogradnje i visokogradnje i provođenje preventivnih mjera u toj oblasti, kao i stvaranje uvjeta da se ta sredstva i oprema u određeno vrijeme može staviti na raspolaganje radi provođenja operativnih mjera zaštite i spašavanja utvrđenih u članu 24. ovog pravilnika.
- 13) Pravna lica, odnosno udruženja građana koja se bave zaštitom okoline iz člana 25. ovog pravilnika:
 - vrše izradu katastarskih zagađenja vazduha, zagađenja zemljišta i zagađenja vode za pojedina područja, kao i izradu registra zagađenja sagorijevanjem gasovitog, tečnog i čvrstog goriva sa specifikacijom proizvodnje i kvalitetom energenata karata zagađivača SO₂, CO, NO₂, PB, C₁₂, H₂S, CO₂, fluorida, azbesta i drugih štetnih materija po čovjeka i životnu sredinu,
 - vrše izradu preglednih karata industrijskih postrojenja sa specifikacijom proizvodnje i otpada koji se emituje u životnu sredinu, karata gasnih i naftovodnih instalacija kod nas i u inostranstvu i karata pirofilnih tipova vegetacije, te izradu karata radioaktivnosti i izradu karata kontaminiranosti zemljišta teškim metalima, lakšim i težim frakcijama naftnih ugljovodonika;
 - vrše izradu studija, biltena, priručnika i drugih publikacija iz oblasti ekologije;
 - preduzimaju mjere da se izvrši uspostavljanje normativa o maksimalno dozvoljenim koncentracijama toksičnih supstanci u radnoj sredini i naseljenom mjestu, obzirom na saznanja vezana za hroničnu toksičnost, genotoksičnost, teratogeno i kancerogeno djelovanje i druga neophodna dokumenta od značaja za ovu oblast.
- 14) Pravna lica koja se bave robama široke potrošnje iz člana 26. ovog pravilnika:
 - preduzimaju mjere da se izvrši evidentiranje svih skladišta i drugih prostora pogodnih za smještaj i čuvanje roba široke potrošnje i humanitarne pomoći, kao i prilagođavanje određenih prostorija za skladištenje tih roba i humanitarne pomoći i evidenciju vozila i drugih sredstava koja su neophodna za vršenje snabdijevanja.
- 15) Udruženja građana koja se bave djelatnostima iz člana 27. ovog pravilnika:
 - posebno se stručno osposobljavaju, obučavaju, uvježbavaju i opremaju za namjenske zadatke

- sprečavanja nesreća i spašavanje u planinama, na drugim nepristupačnim područjima u svrhu očuvanja ljudskih života, zdravlja i imovine,
 - organiziraju i pripremaju aktivnosti i mjere kojima je svrha održavanje pripravnosti za spašavanje i intervencijsku sposobnost za djelovanje na opasnost od nesreća u planinama i drugim nepristupačnim područjima,
 - provode dežurstvo u cilju sprečavanja nastajanja nesreća iz oblasti kojom se bave,
 - daju sigurnosne preporuke licima i organizatorima turističkih, sportskih i drugih aktivnosti u prirodi i planinskim područjima radi sprečavanja radnji koje ugrožavaju sigurnost, život i zdravlje tih lica,
 - provode kontinuirano informiranje i educiranje fizičkih i pravnih lica o opasnostima i mjerama sigurnosti u planinama i na drugim nepristupačnim područjima,
 - izdaju preventivne i edukacijske materijale u vezi sigurnosti lica i imovine koje se odnose na slijedeće sportove: planinarenje, skijanje i sanjkanje, turno skijanje, penjanje, speleologiju, speleoronjenje i druge slične sportove.
- 16) Pravna lica koja se bave seizmologijom iz člana 28. ovog pravilnika:
- izrađuju karte seizmičkog inteziteta za periode od 50, 100, 250 i 500 godina i te karte dostavljaju organima civilne zaštite i drugim nositeljima planiranja u zaštiti i spašavanju u svrhu izrade procjena ugroženosti i planova zaštite i spašavanja,
 - izrađuju prognostičke karte jačih potresa na području Federacije i te karte dostavljaju organima civilne zaštite i drugim zainteresiranim organima koji se bave prostornim i urbanističkim planiranjem, projektovanjem i izgradnjom objekata u područjima koja su ugrožena zemljotresom;
 - upozoravaju građane na područja koja su osjetljiva na potres, veličine i karakteristike opasnosti od potresa i načinu življenja i ponašanja u vrijeme prije potresa, kada se potres dogodi i za vrijeme naknadnih potresa i smirivanja tla.
- 17) Pravna lica koja se bave hidrologijom i meteorologijom iz člana 29. ovog pravilnika:
- doprinose razvoju, osposobljavanju i opremanju funkcionalne strukture za vršenje meteoroloških i hidroloških aktivnosti, naročito u pogledu pokrivanja cijelog područja Federacije automatskim stanicama koje danonoćno mjere i bilježe meteorološke i hidrološke elemente (temperaturu, pritisak i vlažnost vazduha, smjer i brzinu vjetra, trend vodostaja, nailazak i trajanje velikih voda itd.), te ih prenose u centralni telekomunikacijski centar Federalnog meteorološkog zavoda, a nakon toga i u operativne centre civilne zaštite i JP vodnih slivova rijeke Save i Jadranskog mora-Mostar,
 - provode meteorološke i hidrološke aktivnosti (mjerenja i opažanja) sa svih meteoroloških i hidroloških stanica (automatske sa podacima u realnom vremenu i osmatračkih); vrši prenos i obradu podataka koje, potom, dostavlja operativnim centrima civilne zaštite, JP za vodno područja sliva rijeke Save i JP za vodno područje sliva Jadranskog mora, javnost, a sve za potrebe pravovremenog informiranja i upozoravanja u slučaju nailaska velikih voda (poplava), suša, tuče i šumskih požara,
 - daju informacije za potrebe vodoprivrede, elektroprivrede, prostornog planiranja, gradnje, zaštite okoline i procjene šteta,
 - učestvuju u izradi Glavnog operativnog plana obrane od poplava, prema propisima koji se odnose na taj plan,
 - izrađuju indekse opasnosti vjerovatnoće pojave požara (podatke o temperaturi i vlažnosti vazduha, padavinama, odnosno količini vlage) i te podatke dostavlja operativnim centrima civilne zaštite i

službama za zaštitu od požara, radi postizanja stepena pripravnosti,

- u cilju smanjenja negativnih učinaka zagađenja atmosfere (spojevi sumpora, ugljika, azota i drugih) predlaže odgovarajuće zaštitne mjere od produkata štetnih za zdravlje ljudi i životinja, koji ugrožavaju održanje bioraznolikosti, narušavaju izgled krajolika te utječu na energetski bilans sistema zemlja-atmosfera,
- predlažu optimalna strateška rješenja u oblasti hidrologije i meteorologije čije aktivnosti trebaju biti jasno definirane i u planovima zaštite i spašavanja,
- izrađuju meteorološke i hidrološke podloge za potrebe izgradnje, sigurnosti i ekonomičnosti upotrebe infrastrukturnih i stambenih objekata, aerodroma, akumulacionih jezera i zaštiti okoline.

III. ORGANIZIRANJE JEDINICA CIVILNE ZAŠTITE, NJIHOVI POSLOVI I ZADACI I NAČIN RADA

1. Organiziranje jedinica civilne zaštite i njihovi poslovi i zadaci

a) Zajedničke odredbe

Član 33.

Jedinice civilne zaštite koje se organiziraju u skladu sa odredbama člana 32. stav 2. i člana 127. Zakona o zaštiti i spašavanju, predstavljaju posebne sastave pripadnika civilne zaštite namijenjene za vršenje određenih zadataka u zaštiti i spašavanju ljudi, životinja i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, kao i na otklanjanju posljedica nastalih djelovanjem tih nesreća.

Jedinice civilne zaštite organiziraju se i funkcioniraju u skladu sa odredbama čl. 127. do 132. Zakona o zaštiti i spašavanju i odredbama čl. 34. do 47. ovog pravilnika.

Član 34.

U skladu sa odredbom člana 127. stav 2. Zakona o zaštiti i spašavanju, jedinice civilne zaštite formiraju se kao jedinice civilne zaštite specijalizirane namjene (u daljnjem tekstu: jedinice specijalizirane namjene) i jedinice civilne zaštite opće namjene (u daljnjem tekstu: jedinice opće namjene).

b) Formiranje jedinica specijalizirane namjene i njihovi zadaci

Član 35.

Jedinice specijalizirane namjene mogu se formirati na slijedećim nivoima vlasti i to:

- 1) na nivou kantona i općine, kako je utvrđeno u odredbi člana 130. stav 1. Zakona o zaštiti i spašavanju,
- 2) na nivou Federacije, kako je utvrđeno u članu 132. stav 1. Zakona o zaštiti i spašavanju.

Jedinice specijalizirane namjene iz stava 1. tačka 1. ovog člana, mogu se formirati samo onda kada se utvrdi da su ispunjeni svi uvjeti utvrđeni u odredbi člana 130. stav 1. Zakona o zaštiti i spašavanju i kada nema uvjeta da se formiraju odgovarajuće službe zaštite i spašavanja iz člana 8. ovog pravilnika za poslove za koje bi se formirale te jedinice, a iz procjene ugroženosti kantona, odnosno općine proizilazi da je neophodno imati odgovarajuće jedinice specijalizirane namjene.

Prilikom odlučivanja o organiziranju jedinica iz stava 2. ovog člana, kantonalna uprava civilne zaštite, odnosno službe civilne zaštite općina sa područja kantona, dužne su međusobno saradivati i uskladiti potrebe za formiranje jedinica specijalizirane namjene na nivou kantona i na nivou općine i eliminirati mogućnost formiranja jedinica koje nisu potrebne ni općini ni kantonu.

Član 36.

Jedinice specijalizirane namjene formiraju se posebnim aktom koji donose organi vlasti iz člana 10. ovog pravilnika, na prijedlog odgovarajućeg organa civilne zaštite iz te odredbe.

U aktu Vlade Federacije i aktu vlade kantona, odnosno aktu općinskog načelnika kojim se vrši formiranje jedinica specijalizirane namjene utvrđuju se sljedeća pitanja: vrste

jedinica i njihova namjena, zadaci koje će obavljati, područje na kojem će djelovati, način popune jedinica ljudstvom i materijalno-tehničkim i drugim sredstvima koja su potrebna za rad jedinica, način organiziranja i provođenja obuke i osposobljavanja tih jedinica, kao i obaveze za Federalnu i kantonalne uprave civilne zaštite, odnosno službe civilne zaštite općine u vezi vršenja svih poslova na organiziranju, popuni, materijalno-tehničkom opremanju i obučavanju i osposobljavanju tih jedinica.

Član 37.

U skladu sa uvjetima iz člana 35. st. 2. i 3. ovog pravilnika, mogu se, po pravilu, formirati slijedeće jedinice specijalizovane namjene:

- 1) za zaštitu od požara,
- 2) za medicinsku pomoć,
- 3) za zaštitu i spašavanje od mina i neeksplozivnih ubojnih sredstava (NUS-a),
- 4) za RHB zaštitu,
- 5) za spašavanje iz ruševina,
- 6) za asanaciju terena,
- 7) za spašavanje na vodi i pod vodom,
- 8) za spašavanje sa visina,
- 9) za spašavanje životinja i namirnica životinjskog porijekla i
- 10) za upravljanje i održavanje skloništa i zaklona.

Prema procjeni ugroženosti Federacije, kantona, odnosno općine mogu se formirati i druge jedinice specijalizirane namjene, ako se procijeni da je potrebno formiranje tih jedinica o čemu odlučuju organi vlasti iz člana 10. stav 1. ovog pravilnika.

Pored jedinica iz stava 1. ovog člana, mogu se formirati i mješovite specijalizirane jedinice za hitne intervencije koje u svom sastavu mogu imati stručnjake za vršenje više različitih poslova iz nadležnosti jedinica iz stava 1. ovog člana.

Član 38.

Jedinice specijalizirane namjene iz člana 37. ovog pravilnika formiraju se radi obavljanja slijedećih poslova zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća i to:

- 1) jedinica za zaštitu od požara formira se za preduzimanje aktivnosti na spašavanju ljudi i materijalnih dobara koji su ugroženi požarom, za snabdijevanje ljudi pitkom vodom, za učešće u zaštiti od poplava (ispumpavanje vode iz poplavljenih prostora i objekata i dr.), dekontaminaciji objekata i zemljišta, spašavanju ugroženih ljudi iz oštećenih objekata ili sa viših spratova i drugih aktivnosti u zaštiti i spašavanju,
- 2) jedinica za medicinsku pomoć formira se za pružanje prve medicinske pomoći povrijeđenim i za vršenje njihovog prijevoza do zdravstvene ustanove, da formira pokretne bolnice kada to zahtijeva situacija, da vrši edukaciju građana za samopomoć, a može se angažirati i na provođenju mjera higijensko epidemiološke zaštite, dekontaminaciji povrijeđenih i oboljelih, kontroli zagađenosti hrane i vode, asanaciji terena, prijevozu umrlih i identifikaciji poginulih građana,
- 3) jedinica za zaštitu i spašavanje od mina i NUS-a formira se za vršenje poslova na otkrivanju, obilježavanju, osiguranju, transportu i uništavanju neeksplozivnih ubojnih sredstava, deminiranje terena i objekata, a može se angažirati i na rušenju oštećenih ili dotrajalih objekata i na drugim sličnim zadacima, prema svojim stručnim i materijalno-tehničkim mogućnostima,
- 4) jedinica za radiološko-hemijsku i biološku zaštitu formira se za vršenje RHB izvidanja, dozimetrijske kontrole, dekontaminacije ljudi i materijalno-tehničkih sredstava, opreme, zemljišta i objekata nakon upotrebe nuklearnog, hemijskog ili biološkog oružja, učestvuje u zaštiti i spašavanju pri pojavi havarija i akcidenata, radijacijsko-hemijskog i biološkog porijekla, a može se angažirati i na lokaliziranju i gašenju manjih požara, ispumpavanju vode iz poplavljenih objekata, snabdijevanju pitkom vodom stanovništva, dezinfekciji,

dezinfekciji i deratizaciji i drugim zadacima koji se odnose na RHB zaštitu,

- 5) jedinica za spašavanje iz ruševina formira se za vršenje poslova na otkrivanju, pronalaženju i spašavanju ljudi zatrpanih u ruševinama i spašavanju ugroženih i nastradalih iz oštećenih objekata i za učešće u raščišćavanju ruševina, a može se angažirati i na dekontaminaciji zemljišta i objekata i drugim zadacima u skladu sa svojim ljudskim i materijalno-tehničkim mogućnostima,
- 6) jedinica za asanaciju terena formira se za vršenje poslova koji se odnose na primarnu identifikaciju, evidentiranje i sahranjivanje poginulih ljudi i zakopavanje uginulih životinja, dezinfekciju, dezinfekciju i deratizaciju na mjestima sahranjivanja poginulih ljudi i uginulih životinja, za vršenje poslova na uklanjanju i uništavanju svih vrsta štetnih otpadaka i dezinfekcije i deratizacije na poplavljenim područjima, a može da vrši i druge poslove u skladu sa svojim kadrovskim i materijalno-tehničkim mogućnostima,
- 7) jedinica za spašavanje na vodi i pod vodom formira se za vršenje poslova na spašavanju ljudi i materijalnih dobara na rijekama, jezerima i na moru, kao i na poplavljenim područjima, da vrši prijevoz ljudi i materijalnih dobara preko rijeka i jezera, da spašava utopljenike iz jezera, rijeka, bunara i drugih mjesta na kojima su ugroženi vodom, kao i materijalna dobra ispod vode i na vodi,
- 8) jedinica za spašavanje sa visina formira se za spašavanje ljudi i materijalnih dobara iz oštećenih objekata od požara ili sa viših spratova, a može se angažirati i u akcijama spašavanja ugroženih i zatrpanih ljudi u visokoplaninskim područjima, od posljedica snježnih lavina, nanosa i drugih nesreća, spašavanju ugroženih radnika u rudarskim jamama i angažiranje u drugim sličnim situacijama kada se radi o poslovima za koje je osposobljena ta jedinica,
- 9) jedinica za zaštitu i spašavanje životinja i namirnica životinjskog porijekla formira se za vršenje radnji i postupaka na preventivnoj zaštiti životinja i namirnica životinjskog porijekla, za pružanje prve pomoći povrijeđenoj i oboljeloj stoci, za učešće u evakuaciji i zbrinjavanju stoke, za pružanje pomoći u klanju povrijeđene stoke, za vršenje dekontaminacije stoke i namirnica životinjskog porijekla i za učešće u distribuciji stočne hrane koja je namijenjena za zbrinjavanje stoke,
- 10) jedinica za upravljanje i održavanje skloništa i zaklona formira se za vršenje poslova koji se odnose na pregled skloništa, u smislu pripreme skloništa za smještaj ljudi i materijalnih dobara u slučaju nastanka prirodne ili druge nesreće, odnosno ratnog stanja, za vođenje evidencije lica koja podliježu sklanjanju i boravku u skloništu i zaklonu, za vršenje provjere i funkcioniranja uređaja i opreme u skloništu i za preduzimanje odgovarajućih mjera za njihovu ispravnost, za vršenje prihvata i rasporeda stanovništva u skloništu, za vršenje kontrole identiteta lica koja ulaze u sklonište, za uspostavljanje reda i discipline u skloništu, za pravilno korišćenje uređaja i opreme u skloništu, za osiguranje izlaska ljudi iz skloništa u slučaju da dođe do mehaničkog i funkcionalnog oštećenja većeg dijela skloništa ili nastanka druge opasnosti, a može vršiti i druge poslove u vezi sklanjanja ljudi i materijalnih dobara, koje odredi kantonalna uprava civilne zaštite, odnosno služba civilne zaštite općine. Ta jedinica može obavljati navedene zadatke za veći broj skloništa i zaklona što se utvrđuje u aktu o formiranju jedinice.

Član 39.

Mješovita jedinica za hitne intervencije iz člana 37. stav 3. ovog pravilnika može se formirati za učešće u raznim vrstama intervencija na zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara, posebno u uvjetima kada druge snage civilne zaštite nisu u mogućnosti izvršiti tu vrstu zadataka, kao što su: spašavanje ljudi u tehničko-tehnološkim nesrećama u industrijskim pogonima i postrojenjima, kada treba spasiti zatrpene i povrijeđene ljude ili spasiti ljude okružene vatrenom stihijom do kojih se ne može doći sa zemlje ili za intervencije u različitim situacijama kada je

došlo do akcidenata većih razmjera i treba spašavati ljude iz ugroženog područja ili za brze intervencije u uvjetima nastanka zemljotresa i rušenja objekata kada u tim objektima ima zatrpanih ljudi radi njihovog pronalaženja i izvlačenja ili za spašavanje ljudi u zimskim uvjetima kada se desi zarušavanje ili zasipanje lavinom ili na drugi način ili kada se izgube planinari, skijaši ili drugi ljudi, na nepristupačnim ili teško pristupačnim terenima ili za spašavanje ljudi od mina i NUS-a i za spašavanje ljudi u velikim saobraćajnim udesima sa velikim brojem ljudi i velikim brojem žrtava, odnosno povrijeđenih ljudi.

c) Formiranje jedinica opće namjene i njihovi zadaci

Član 40.

U skladu sa odredbom člana 129. stav 2. Zakona o zaštiti i spašavanju, jedinice opće namjene formiraju se u općinama, a mogu se formirati i u kantonalnim, gradskim i općinskim organima uprave i upravnim organizacijama, odnosno službama za upravu i drugim pravnim licima. U skladu sa tom zakonskom odredbom, akt o formiranju jedinica opće namjene donose i to:

- 1) za jedinice u kantonalnim organima uprave i upravnim organizacijama - rukovodioci tih organa i organizacija,
- 2) za općinske jedinice - općinski načelnik na prijedlog službe civilne zaštite općine,
- 3) za jedinice u općinskim službama za upravu - općinski načelnik na prijedlog rukovodilaca tih službi,
- 4) za jedinice u privrednim društvima, javnim ustanovama i drugim pravnim licima - rukovodioci tih društava, ustanova i pravnih lica.

Jedinice opće namjene iz tačke 2. stava 1. ovog člana, općine mogu formirati i po mjesnim zajednicama.

Član 41.

Jedinice opće namjene iz člana 40. stav 1. tačka 2. ovog pravilnika, općine formiraju onda kada je u procjeni ugroženosti općine predviđeno formiranje tih jedinica i kada se cijeni da ostale organizirane snage civilne zaštite općine nisu dovoljne da osiguraju sve potrebe na spašavanju ljudi i materijalnih dobara koja mogu biti ugrožena prirodnim i drugim nesrećama.

Vrsta, veličina i broj jedinica opće namjene iz stava 1. ovog člana, utvrđuje se prema uvjetima koji su utvrđeni u članu 128. stav 1. Zakona o zaštiti i spašavanju, kao i uvjetima utvrđenim u stavu 1. ovog člana.

Svaka općina je dužna formirati najmanje jednu jedinicu opće namjene mješovitog sastava koja bi se mogla angažirati kao ispomoć, na obavljanju raznih vrsta poslova za potrebe službi zaštite i spašavanja i jedinica specijalizirane namjene, koje djeluju na području općine, kada se ukaže potreba za pružanje ispomoći tim službama ili jedinicama.

U aktu o formiranju jedinica iz st. 1. i 3. ovog člana utvrđuju se sljedeća pitanja: određuju vrste, broj i veličina jedinica, zadaci svake jedinice posebno, način popune jedinica ljudstvom i materijalno-tehničkim i drugim sredstvima koja su potrebna za rad jedinica, područje na kojem će djelovati, način finansiranja jedinica i druga pitanja od značaja za organizaciju i rad tih jedinica.

Sve poslove utvrđene u aktu iz stava 4. ovog člana vrši služba civilne zaštite općine.

Član 42.

Jedinice opće namjene iz člana 40. stav 1. tač. 1., 3 i 4. ovog pravilnika koje formiraju organi uprave, službe za upravu i pravna lica, namijenjene su za potrebe zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara na radu u tim organima i pravnim licima (vlastite potrebe).

Svaki organ uprave, služba za upravu i pravno lice samostalno procjenjuju potrebe za formiranjem jedinica opće namjene. Te jedinice se popunjavaju ljudstvom koje se nalazi u radnom odnosu u tim organima, službama i pravnim licima i opremaju odgovarajućim materijalno-tehničkim i drugim sredstvima i opremom koja je potrebna za rad tih jedinica koja osiguravaju organi uprave, službe i pravna lica iz vlastitih sredstava.

U aktu o formiranju jedinica opće namjene iz stava 1. ovog člana utvrđuje se veličina jedinice, zadaci koje će obavljati, oprema i tehnička sredstva potrebna za rad jedinica, način

finansiranja jedinice i određuje služba ili pojedinac koji će obavljati sve poslove na popuni jedinica ljudstvom i materijalno-tehničkim sredstvima, planirati i izvoditi obučavanje i osposobljavanje jedinica i planirati način upotrebe tih jedinica.

d) Lične i materijalne formacije za jedinice specijalizirane namjene i jedinice opće namjene

Član 43.

Jedinice specijalizirane namjene i jedinice opće namjene mogu se formirati kao timovi, odjeljenja i vodovi, kako je predviđeno u odredbi člana 127. stav. 4. Zakona o zaštiti i spašavanju.

Veličina svake jedinice specijalizirane namjene i jedinice opće namjene u pogledu potrebnog ljudstva utvrđuje se ličnim formacijama, a potrebe u materijalno-tehničkim sredstvima utvrđuju se materijalnim formacijama.

Lične i materijalne formacije sadrže sljedeće podatke:

- 1) lična formacija sadrži podatke o broju pripadnika civilne zaštite u jedinici, godine rođenja, stručnu spremu, specijalnost i stručnu osposobljenost za određene poslove,
- 2) materijalna formacija sadrži podatke o vrsti i količini opreme i drugim materijalno-tehničkim sredstvima koja su potrebna jedinici civilne zaštite za uspješno vršenje poslova iz nadležnosti jedinice.

Formacije iz stava 2. ovog člana utvrđuju sljedeći organi i to:

- 1) za jedinice specijalizirane namjene - organi vlasti iz člana 36. ovog pravilnika koji formiraju te jedinice,
- 2) za jedinice opće namjene - organi iz člana 40. ovog pravilnika koji formiraju te jedinice.

Lične i materijalne formacije jedinica iz stava 3. ovog člana, utvrđuju se u skladu sa okvirnim ličnim i materijalnim formacijama koje donosi direktor Federalne uprave, u skladu sa odredbom člana 144. stav 2. Zakona o zaštiti i spašavanju.

2. Način angažiranja i rada jedinica civilne zaštite

Član 44.

Jedinice opće namjene iz člana 41. ovog pravilnika, angažiraju se, po pravilu, na pružanju pomoći u radu određenih službi zaštite i spašavanja iz čl. 13. do 29. ovog pravilnika, a mogu se angažirati i na vršenju raznih zadataka u akcijama zaštite i spašavanja ugroženih i nastradalih ljudi od prirodne ili druge nesreće za čije obavljanje nije potrebno posebno stručno znanje niti se koriste posebna tehnička i druga sredstva rada na izvršavanju tih zadataka.

Član 45.

U skladu sa odredbom člana 129. stav 1. Zakona o zaštiti i spašavanju, jedinice opće namjene iz člana 41. ovog pravilnika, poslove iz svoje nadležnosti vrše tako što se angažiraju kao podrška i pomoć u radu sljedećih službi zaštite i spašavanja, odnosno jedinica specijalizirane namjene i to:

- 1) na pružanju prve medicinske pomoći koju provode službe za medicinsku pomoć ili jedinice specijalizirane namjene za medicinsku pomoć,
- 2) na gašenju početnih i manjih požara koje provode službe za zaštitu od požara ili jedinice specijalizirane namjene za gašenje požara,
- 3) na provođenju mjera zaštite od poplava koje provode službe za spašavanje na vodi i pod vodom ili jedinice specijalizirane namjene za spašavanje na vodi i pod vodom,
- 4) na provođenju mjera spašavanja ugroženih ljudi iz ruševina koje provode službe za zaštitu iz ruševina ili jedinice specijalizirane namjene za zaštitu i spašavanje iz ruševina,
- 5) na provođenju mjera RHB zaštite koje provode službe za RHB zaštitu ili jedinice specijalizirane namjene za RHB zaštitu,
- 6) na provođenju mjera koje se odnose na evakuaciju i zbrinjavanje ugroženih i stradalih ljudi, transport i snabdijevanje osnovnim sredstvima za ishranu, smještaj i zdravlje ugroženog stanovništva koju organiziraju i

- provode službe za snabdijevanje i službe za medicinsku pomoć,
- 7) na provođenju mjera na zaštiti i spašavanju ugroženih životinja koju provode službe za zaštitu i spašavanje životinja ili jedinice specijalizirane namjene za spašavanje životinja i namirnica životinjskog porijekla i
 - 8) na izgradnji i održavanju skloništa i zaklona.

Član 46.

Jedinice opće namjene iz člana 42. ovog pravilnika angažiraju se na zadacima zaštite i spašavanja u organima uprave, službama za upravu i pravnim licima u kojima su formirane u vrijeme kada objekti, poslovne zgrade i imovina tih organa, službi i pravnih lica budu ugroženi prirodnom ili dugom nesrećom.

Jedinice opće namjene iz stava 1. ovog člana, poslove iz svoje nadležnosti vrše od momenta angažiranja do momenta kada rukovodioci organa, službi i pravnih lica ne naredе prestanak njihovog angažiranja.

Član 47.

Jedinice opće namjene iz čl. 41 i 46. ovog pravilnika i jedinice specijalizirane namjene iz čl. 38. i 39. ovog pravilnika, poslove zaštite i spašavanja za koje su formirane, vrše u fazi spašavanja ljudi i materijalnih dobara koji su ugroženi ili nastradali djelovanjem prirodne ili druge nesreće i u fazi otklanjanja posljedica nastalih od tih nesreća, a u uvjetima koji su utvrđeni u članu 4. ovog pravilnika.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, određene jedinice civilne zaštite mogu se angažirati i u fazi preventivne zaštite kada prijeti neposredna opasnost od nastanka prirodne ili druge nesreće, kada se ocijeni da je neophodno angažiranje određene jedinice civilne zaštite, ako takvo angažiranje naredi nadležni štab civilne zaštite.

Član 48.

Kada se naredi angažiranje jedinica opće namjene iz čl. 41. ovog pravilnika, one se priključuju službi zaštite i spašavanja ili jedinici specijalizirane namjene kojoj pripadaju i izvršavaju one poslove na zaštiti i spašavanju koje naredi rukovodilac te službe, odnosno starješina te jedinice.

Jedinice opće namjene i jedinice specijalizirane namjene, poslove iz svoje nadležnosti vrše od momenta angažiranja do momenta kada nadležni štab civilne zaštite naredi prestanak njihovog angažiranja.

U toku vršenja poslova iz svoje nadležnosti, komandovanje jedinicama CZ vrše komandiri tih jedinica, u skladu sa odredbama člana 142. Zakona o zaštiti i spašavanju.

3. Organiziranje službi zaštite i spašavanja i jedinica civilne zaštite u gradu

Član 49.

Odredbe ovog pravilnika koje se odnose na uvjete za organiziranje, zadatke i način rada službi zaštite i spašavanja i jedinica civilne zaštite koje formira općina, analogno se primjenjuju i na organiziranje, zadatke i način rada službi zaštite i spašavanja i jedinice civilne zaštite koje formira grad.

Organiziranje službi i jedinica iz stava 1. ovog člana, grad vrši u odnosu na privredne i društvene oblasti koje se po ustavu, zakonu i statutu grada nalaze u nadležnosti grada.

IV. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 50.

Kantonalne uprave civilne zaštite i službe civilne zaštite općine dužne su izvršiti formiranje službi zaštite i spašavanja i jedinica civilne zaštite, u skladu sa odredbama ovog pravilnika u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog pravilnika.

Ako u kantonu i općini postoje formirane službe zaštite i spašavanja i jedinice civilne zaštite, u tom slučaju je potrebno organizaciju tih službi i jedinica uskladiti sa odredbama ovog pravilnika u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog pravilnika.

Rukovodioci organa uprave i drugih organa i rukovodioci pravnih lica dužni su izvršiti formiranje jedinica civilne zaštite, u

skladu sa odredbama ovog pravilnika, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog pravilnika.

Član 51.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

Broj 01-02/2-429/06
13. novembra 2006. godine
Sarajevo

Direktor
Alija Tihić, s. r.

FEDERALNA UPRAVA CIVILNE ZAŠTITE**1223**

Na osnovu čl. 126. i 133. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća ("Službene novine Federacije BiH", br. 39/03, 22/06 i 43/10), direktor Federalne uprave civilne zaštite donosi

**PRAVILNIK
O IZMJENAMA I DOPUNAMA PRAVILNIKA O
ORGANIZIRANJU SLUŽBI ZAŠTITE I SPAŠAVANJA I
JEDINICA CIVILNE ZAŠTITE, NJIHOVIM POSLOVIMA
I NAČINU RADA**

Član 1.

U Pravilniku o organiziranju službi zaštite i spašavanja i jedinica civilne zaštite, njihovim poslovima i načinu rada ("Službene novine Federacije BiH", br. 77/06), u članu 8. stav (1) tačka 2) mijenja se i glasi:

"2) Služba za veterinarske poslove (veterinarska služba)."

Član 2.

U članu 13. tačka 2) mijenja se i glasi:

"2) Služba za veterinarske poslove (veterinarska služba)."

Član 3.

Član 14. mijenja se i glasi:

"Član 14.

- (1) Služba za veterinarske poslove (veterinarska služba) formira se u veterinarskim institutima, fakultetima, stanicama i zavodima za veterinarsko zbrinjavanje povrijeđenih i oboljelih životinja.
- (2) Služba iz stava (1) ovog člana vrši operativne mjere zaštite i spašavanja koje se odnose na zaštitu i spašavanje životinja na pogođenom području i to:
 - a) u fazi spašavanja:
 - pruža prvu pomoć povrijeđenim i oboljelim životinjama,
 - obavlja terensku i laboratorijsku dijagnostiku i provodi mjere otkrivanja, suzbijanja i iskorijenjivanja zaraznih, parazitnih i drugih masovnih oboljenja životinja,
 - predlaže mjere dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije radi sprečavanja širenja i suzbijanja masovnih oboljenja životinja,
 - vrši liječenje životinja,
 - provodi internističke, hirurške, porodiljske i druge intervencije na životinjama,
 - vrši klanje i kontroliše korištenje teže povrijeđenih životinja, sirovina i proizvoda životinjskog porijekla,
 - b) u fazi otklanjanja posljedica vrši:
 - dodatno angažovanje stručnih timova veterinarske struke na otklanjanju posljedica,
 - utvrđuje raspoložive kapacitete (pункtove) za smještaj životinja kao i izmještanje životinja na sigurnija područja,
 - neprekidnu kontrolu zdravstvenog stanja životinja na pogođenom području zbog mogućnosti pojave zaraznih bolesti,
 - kontrolu radioaktivnih materija na i u životinjama, mesu, mlijeku i proizvodima životinjskog porijekla, hrani i vodi za životinje, toksikološke pretrage životinja, hrane životinjskog porijekla, stočne hrane i vode za životinje,
 - druge poslove zaštite i spašavanja iz oblasti veterinarstva na području Federacije.

Član 4.

U članu 22. stav (2) tač. a) i b) mijenjaju se i glase:

"a) u fazi spašavanja

- obavlja poslove radiološko-hemijsko-biološke zaštite u slučaju tehnoloških havarija i drugih akcidenta,
- ispituje agense opasne za zdravlje i život ljudi u vodi, rijekama, moru, biljnom i životinjskom svijetu, hrani za ljude i životinje u slučaju prirodne i druge nesreće ili prijeteeće opasnosti, koja može prouzrokovati prirodnu i drugu nesreću i predlaže mjere zaštite,
- planira i nadzire provođenje mjera zaštite života i zdravlja ljudi od štetnog djelovanja otrovnih agenasa u slučaju prirodne i druge nesreće ili prijeteeće opasnosti, koja može prouzrokovati prirodnu i drugu nesreću,
- provodi radiološki monitoring i izviđanje terena, detekciju, uzorkovanje i identifikaciju radio-loških, hemijskih i bioloških kontaminanata,
- vrši kontrolu, praćenje, provjeru nivoa radioaktivne kontaminacije i procjenu izloženosti,
- vrši pakovanje radioaktivnog izvora u zaštitni kontejner i njegovo skladištenje,
- preduzima mjere da nadležni organ unutrašnjih poslova izvrši blokiranje svih prilaznih puteva i da udalji sva lica iz zone opasnosti i da vrši regulisanje saobraćaja u toj zoni,
- provodi izviđanje na mjestu događaja s ciljem provjere i utvrđivanja vrste i obima kontaminacije, određivanja i obilježavanja kontaminirane zone, procjene rizika po zdravlje i po potrebi uzorkovanja za laboratorijske analize, samostalno ili u saradnji sa drugim relevantnim institucijama,
- pravovremeno obavještava nadležne o prijeteećoj opasnosti koja može prouzrokovati prirodnu i drugu nesreću ili prirodnoj i drugoj nesreći i mjerama koje treba preduzimati na zaštiti stanovništva i materijalnih dobara,
- preduzima mjere na ličnoj i kolektivnoj zaštiti povrijeđenog, oboljelog i ugroženog stanovništva RHB agensima,
- u saradnji sa drugim, učestvuje u aktivnostima evakuacije stanovništva sa područja ugroženog RHB sredstvima,
- prati i utvrđuje vrste i stepen kontaminata, kao i meteorološke uslove i kretanje kontaminata i o tome obavještava nadležne i stanovništvo,
- informiše nadležne o stanju RHB kontaminacije, riziku za zdravlje i imovinu.

b) u fazi otklanjanja posljedica

- utvrđuje potrebne mjere i učestvuje u odgovoru na zahtjeve u cilju sanacije javnozdravstvenih posljedica nakon prirodnih i drugih nesreća izazvanih ljudskim aktivnostima u saradnji sa drugim ustanovama,
- traži da nadležni štab civilne zaštite naredi angažovanje dodatnih stručnjaka za RHB zaštitu i potrebnih materijalno-tehničkih sredstava, te u saradnji sa njima radi na RHB zaštiti i dekontaminaciji ljudi, životinja, objekata, materijalnih dobara i zemljišta,

- utvrđuje obim posljedica koje su nastale djelovanjem RHB sredstava;
- vrši monitoring RHB kontaminanata u uzorcima okoliša, hrani i drugim uzorcima;
- vrši procjenu stepena izloženosti RHB kontaminantima i procjenu rizika po zdravlje od RHB kontaminanata,
- predlaže mjere, daje stručnu podršku i vrši nadzor nad provođenjem dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije na pogođenom području."

Član 5.

U članu 32. tačka 2) alineja 6 briše se.

Tačka 10) mijenja se i glasi:

"10) Pravna lica koja u svom radu koriste RHB sredstva iz člana 22. ovog pravilnika:

- planiraju i nadziru provođenje preventivnih i protivepidemijskih mjera dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije,
- prate i ocjenjuju zdravstveno stanje zaposlenika na izvorima jonizirajućeg zračenja, prati i ocjenjuje radiološku ispravnost vode, namirnica i građevinskog materijala, te vrši monitoring radioaktivnosti biosfere,
- vrše kontrolu, demontažu i skladištenje zatvorenih izvora zračenja,
- obavljaju mikrobiološku djelatnost od interesa za Federaciju,
- prate, analiziraju, proučavaju i ocjenjuju zdravstvenu ispravnost vode za piće, vode za dijalizu, vode za rekreaciju, površinske i otpadne vode, stanje vodoopskrbe na terenu, zdravstvene ispravnosti životnih namirnica i predmeta opšte upotrebe, kao i onih namijenjenih međunarodnom prometu,
- predlažu i provode aktivnosti na unapređenju sistema zdravstvene sigurnosti proizvodnje i prometa životnih namirnica, vode i predmeta opšte upotrebe u cilju smanjenja rizika od obolijevanja i drugih štetnih posljedica po zdravlje,
- ispituju, prate, analiziraju i ocjenjuju uticaj faktora okoline na zdravlje ljudi, te predlažu i učestvuju u provođenju mjera za sprečavanje njihovih štetnih djelovanja,
- učestvuju u dopunskom stručnom osposobljavanju za rad sa otrovnim agensima, kao i provjeru dopunske stručne osposobljenosti, čiji plan i program podliježe saglasnosti Federalnog ministra zdravstva,
- nadziru sistem rane najave radiološkog vanrednog događaja i pravovremeno informiše nadležne organe,
- preduzimaju mjere da nadležni organi i institucije izvršavaju zadatke utvrđene u Programu zaštite od hemijskog oružja i reagiranja u slučaju nesreća i incidenata u koje su uključene hemikalije ("Službene novine Federacije BiH", broj 80/06) i učestvuju u realizaciji vlastitih zadataka utvrđenih u tom programu."

Član 6.

U članu 37. stav (1) mijenja se i glasi:

(1) U skladu sa uslovima iz člana 35. st. (2) i (3) ovog pravilnika, mogu se formirati sljedeće jedinice specijalizovane namjene i to za:

"1) spašavanje na vodi,

- 2) spašavanje pod vodom,
- 3) spašavanje iz ruševina - jedinica za urbano traganje i spašavanje - USAR tim,
- 4) potrage i spašavanje u ljetnim i zimskim uvjetima (u daljem tekstu: jedinica za potrage i spašavanje),
- 5) uklanjanje i uništavanje eksplozivnih sredstava ((UES) - EOD tim),
- 6) izvlačenje povrijeđenih ili poginulih iz minskih polja - operacija "Brzi odgovor",
- 7) ispušavanje vode pumpama velikog kapaciteta,
- 8) prečišćavanje vode,
- 9) spašavanje od radioloških, hemijskih i bioloških opasnosti (u daljem tekstu: jedinica za RHB zaštitu),
- 10) gašenje požara otvorenog prostora,
- 11) spašavanje i podršku iz zraka."

Član 7.

Član 38. mijenja se i glasi:

"Član 38.

Jedinice specijalizovane namjene iz člana 37. ovog pravilnika, formiraju se radi obavljanja sljedećih poslova i to:

1) jedinica za spašavanje na vodi:

- spašava ljude i materijalna dobra na rijekama, jezerima, moru i u poplavljenim područjima,
- osigurava i vrši prijevoz ljudi i materijalnih dobara preko rijeka, jezera i poplavljenih područja,
- spašava ljude i materijalna dobra na brzim vodama,
- evakuira ljude iz ugroženih - poplavljenih područja do najbližih sigurnih prihvatilišta organizovanog zbrinjavanja,
- traži utopljeni lica iz jezera, rijeka, bunara i drugih mjesta koji su ugroženi vodom,
- vrši snabdijevanje poplavom ugroženog stanovništva potrebnim namirnicama i drugim sredstvima radi preživljavanja,
- vrši izvlačenje utopljenika, materijalnih dobara i uginulih životinja iz vode,
- pruža podršku drugim službama i jedinicama na ispušavanju vode iz poplavljenih objekata,
- vrši i druge poslove i zadatke iz svoje nadležnosti za koje je osposobljena.

2) jedinica za spašavanje pod vodom:

- spašava ljude i materijalna dobra na rijekama, jezerima, moru i u poplavljenim područjima,
- evakuira ljude iz ugroženih - poplavljenih područja do najbližih sigurnih prihvatilišta organizovanog zbrinjavanja,
- traži i izvlači utopljeni lica iz jezera, rijeka, bunara i drugih mjesta koji su ugroženi vodom,
- traži i izvlači materijalna dobra ispod vode i na vodi,
- vrši i druge poslove i zadatke iz svoje nadležnosti za koje je osposobljena.

3) jedinica za spašavanje iz ruševina - jedinica za urbano traganje i spašavanje - USAR tim:

- otkriva, pronalazi i spašava ljude zatrpane u ruševinama i spašava ugrožene i nastradale iz oštećenih objekata,
- izviđa ruševine, osigurava oštećene i pomjerene dijelove konstrukcija zgrada i objekata radi sprječavanja zarušavanja, traga, locira i spašava žrtve (povrijeđena lica) iz ruševina ili krhotina (kao što su srušeni stambeni objekti ili saobraćajne nezgode),

- spašava ljude zatrpane u ruševinama korištenjem odgovarajućih tehničkih sredstava, pasa tragača i drugih tehnika,
 - povrijeđenim licima iz ruševina - srušenih stambenih objekata ili saobraćajnih nezgoda organizuje prvu medicinsku pomoć i transport sa nepristupačnih i teško pristupačnih područja do najbližih sigurnih prihvatilišta medicinskog zbrinjavanja - zdravstvene ustanove,
 - čisti ruševine upotrebom odgovarajućih mašina, uređaja i drugog namjenskog alata i sredstava radi spašavanja povrijeđenih lica,
 - spašava ljude i dobra sa visokih zgrada iz teško pristupačnih područja, podzemnih objekata i drugih objekata,
 - spašava ljude i materijalna dobra iz oštećenih objekata od požara i spašavanje sa viših spratova,
 - izvlači materijalna dobra izvan zona rušenja i
 - vrši i druge poslove i zadatke iz svoje nadležnosti za koje je osposobljena.
- 4) jedinica za potrage i spašavanje:
- spašava osobe u planinama i drugim nepristupačnim područjima, uz upotrebu odgovarajuće specijalne tehničke opreme za pronalaženje i spašavanje,
 - upotrebom pasa tragača vrši potrage za izgubljenim licima u planinama i drugim nepristupačnim područjima i snježnim lavinama i spašava ta lica,
 - spašava ugrožena i zatrpana lica u visoko - planinskim područjima, od posljedica snježnih lavina, nanosa i drugih nesreća,
 - spašava ljude iz speleoloških objekata, litica i kanjona, na skijalištima i drugim objektima i prostorima za vrijeme turističkih, sportskih, rekreativnih, kulturnih i drugih manifestacija u prirodi, naročito u planinskim područjima,
 - učestvuje u potrazi i spašavanju za nestalim helikopterima, avionima, jedrilicama, padobranima (paraglajderima), drugim letjelicama i drugim saobraćajnim sredstvima i spašava lica iz navedenih sredstava,
 - organizuje prvu medicinsku pomoć i transport povrijeđenih i oboljelih lica sa nepristupačnih i teško pristupačnih područja do najbližih sigurnih prihvatilišta medicinskog zbrinjavanja - zdravstvene ustanove,
 - spašava u planinama, na stijenama, speleološkim objektima i drugim nepristupačnim mjestima, usljed nepovoljnih vremenskih uvjeta (snijeg, hladnoća, led, magla i sl.) i
 - vrši i druge poslove i zadatke iz svoje nadležnosti za koje je osposobljena.
- 5) jedinica za uklanjanje i uništavanje eksplozivnih sredstava (UES) - EOD tim:
- vrši uklanjanje i uništavanje eksplozivnih sredstava u situacijama koje zahtijevaju primjenu drugih spasilačkih tehnika (na vodi i pod vodom, u speleo objektima, u ruševinama, nepristupačnim i teško pristupačnim predjelima koji zahtijevaju vertikalni ili zračni pristup, te sredstava sa elementima RHB prijetnje),
 - vrši smještaj ugroženog i nastradalog stanovništva sa ugroženog područja, postavlja šatorska naselja sa infrastrukturom, organizuje prijem, smještaj i dežurstvo ugroženom i nastradalom stanovništvu u šatorskim naseljima, priprema i distribuira hranu, odjeću, obuću, lijekove i drugu robu široke potrošnje,
 - učestvuje u spašavanju ljudi i materijalnih dobara na vodi (poplave),
 - učestvuje u ispomoći u provođenju RHB zaštite - dekontaminacije i detoksikacije ljudi i materijalnih dobara,
 - vrši evakuaciju ljudi i materijalnih dobara iz područja koja su zahvaćena prirodnom ili drugom nesrećom na neugrožena ili manje ugrožena područja,
 - pruža podršku na uklanjanju ruševina nastalih od srušenih ili oštećenih objekata i uklanjanju raznih nanosa prouzrokovanih snijegom, kišom, klizištima na putevima i
 - vrši i druge poslove zaštite i spašavanja za koje je osposobljena.
- 6) jedinica za izvlačenje povrijeđenih ili poginulih iz minskih polja - operacija "Brzi odgovor":
- provodi spašavanje žrtava minskih nesreća i incidenata na nepristupačnom i teško pristupačnom terenu, u situacijama kada je potrebno primijeniti druge specijalističke spasilačke tehnike,
 - vrši ili daje podršku spašavanju unesrećenih iz svih vrsta nesreća kada se sumnja ili je poznato da se nesreća desila u minski rizičnom području,
 - učestvuje u spašavanju ljudi i materijalnih dobara u većim saobraćajnim nesrećama,
 - učestvuje u spašavanju ljudi i materijalnih dobara na vodi (poplave),
 - učestvuje u ispomoći u provođenju RHB zaštite - dekontaminacije i detoksikacije ljudi i materijalnih dobara,
 - vrši evakuaciju ljudi ugroženih i nastradalih od prirodne ili druge nesreće,
 - pruža podršku na uklanjanju ruševina nastalih od srušenih ili oštećenih objekata i uklanjanju raznih nanosa prouzrokovanih snijegom, kišom, klizištima na putevima,
 - vrši i druge poslove zaštite i spašavanja za koje je osposobljena.
- 7) jedinica za ispumpavanje vode pumpama velikog kapaciteta:
- ispumpavanje vode iz poplavljenih objekata i prostora,
 - ispumpavanje muljne vode,
 - osigurava ispumpavanje sa pokretnim pumpama srednjeg i velikog kapaciteta,
 - snabdijeva vodom druge službe i jedinice za zaštitu i spašavanje na udaljenost od 1000 metara, kao pomoć u gašenju požara otvorenog prostora i
 - vrši i druge poslove zaštite i spašavanja za koje je osposobljena.
- 8) jedinica za prečišćavanje vode:
- provodi kontrolu kvaliteta vode na mjestu izuzimanja na uređaju za prečišćavanje vode,
 - vrši prečišćavanje vode za ljude ugrožene i nastradale od prirodne ili druge nesreće,
 - vrši skladištenje prečišćene pitke vode za potrebe ugroženog stanovništva,
 - osigurava pitku vodu iz površinskih izvora, u skladu sa važećim normama Svjetske zdravstvene organizacije i
 - vrši i druge poslove zaštite i spašavanja za koje je osposobljena.
- 9) jedinica za RHB zaštitu:
- vrši dekontaminaciju, u koju spada i detoksikacija ljudi i materijalno - tehničkih sredstava, opreme, zemljišta i objekata nakon upotrebe RHB sredstava,
 - vrši poslove radiološko - hemijskog i biološkog izviđanja i dozimetrijske kontrole, učestvuje u akcijama zaštite i spašavanja pri pojavi havarija i akcidenata, radijacijsko - hemijskog i biološkog porijekla, a može

- se angažovati i na drugim zadacima koji se odnose na RHB zaštitu,
- vrši poslove koji se odnose na zaštitu od zračenja, izviđanja (detekcija, identifikacija i obilježavanje kontaminiranog prostora), dozimetrijsku kontrolu i laboratorijsku obradu i utvrđivanje nalaza prikupljenih uzoraka, obavlja kontrolu radioaktivnih materijala na i u životinjama, mesu, mlijeku i proizvodima životinjskog porijekla, hrani i vodi za životinje i druge poslove koji se odnose na bilo koju vrstu radiološke zaštite,
 - provodi RHB izviđanje – detekciju,
 - vrši dozimetrijsku kontrolu,
 - otklanja posljedice tehnoloških havarija i drugih akcidenata od agenasa i dr.,
 - vrši trijažu i upućivanje na zdravstveno zbrinjavanje ljudi ugroženih kontaminacijom i
 - vrši i druge aktivnosti koje se odnose na RHB zaštitu za koje je osposobljena.
- 10) jedinica za gašenje požara otvorenog prostora:
- učestvuje u akcijama gašenja požara na otvorenom prostoru,
 - vrši gašenje požara i zaštitu od požara, po pravilu, na šumama i šumskim zemljištima, zaštićenim područjima prirode, poljoprivrednim površinama, stambenim, privrednim i javnim objektima i prevoznim sredstvima, pruža pomoć u gašenju požara na stambenim i drugim zgradama i objektima i drugoj imovini na pogođenom prostoru (prilikom vatrogasnih intervencija),
 - vrši sprječavanje prenošenja vatre na okolne objekte i prostore,
 - učestvuje u spašavanju ljudi i materijalnih dobara u većim saobraćajnim nesrećama,
 - preduzima aktivnosti na spašavanju ljudi i materijalnih dobara koji su ugroženi požarom,
 - vrši izradu protivpožarnih prosjeka,
 - vrši spašavanje ljudi i materijalnih dobara koji su ugroženi požarom,
 - osigurava polustabilne, mobilne i druge odgovarajuće instalacije i uređaje za gašenje požara i
 - vrši i druge poslove zaštite i spašavanja za koje je osposobljena.
- 11) jedinica za spašavanje i podršku iz zraka:
- vrši izviđanje terena iz zraka kada prijete nastanak ili je nastala prirodna ili druga nesreća, radi utvrđivanja stanja na ugroženom području,
 - vrši transport povrijeđenih lica (medicinska evakuacija), odnosno poginulih lica,
 - vrši prevoz pripadnika federalnih službi zaštite i spašavanja i federalnih specijaliziranih jedinica i njihovih materijalno - tehničkih sredstava, te drugih struktura zaštite i spašavanja, kada se te snage angažuju na izvršavanju zadataka na ugroženom području,
 - vrši spašavanje ljudi sa nepristupačnih terena, planina i poplavljenih područja,
 - učestvuje u gašenju požara sa visina kao pomoć kopnenim snagama u gašenju požara otvorenog prostora i
 - vrši i druge poslove zaštite i spašavanja za koje je osposobljena."

Član 8.

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

Broj 08-02-1-108-2/22
28. juna 2022. godine
Sarajevo

P.O. Vlade Federacije BiH
Šef Odsjeka
Enes Memić, s. r.

FEDERALNA UPRAVA CIVILNE ZAŠTITE**953**

Na temelju čl. 126. i 133. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća ("Službene novine Federacije BiH", br. 39/03, 22/06 i 43/10), ravnatelj Federalne uprave civilne zaštite donosi

PRAVILNIK**O DOPUNAMA PRAVILNIKA O ORGANIZIRANJU
SLUŽBI ZAŠTITE I SPAŠAVANJA I POSTROJBI
CIVILNE ZAŠTITE, NJIHOVIM POSLOVIMA I NAČINU
RADA****Članak 1.**

U Pravilniku o organiziranju službi zaštite i spašavanja i postrojbi civilne zaštite, njihovim poslovima i načinu rada ("Službene novine Federacije BiH", br. 77/06 i 52/22), u članku 8. stavak (1) iza točke 17) dodaje se nova točka 18) koja glasi:

"18) Služba za transfuzijsku medicinu".

Članak 2.

Iza članka 29. dodaje se novi podnaslov i članak 29a. koji glase:

"18) Služba za transfuzijsku medicinu

Članak 29a.

Služba za transfuzijsku medicinu formira se u zdravstvenim ustanovama koje imaju odobrenje za obavljanje transfuzijske djelatnosti sukladno sa Zakonom o krvi i krvnim sastojcima ("Službene novine Federacije BiH", broj 9/10) i Zakonom o zdravstvenoj zaštiti ("Službene novine Federacije BiH", br. 46/10 i 75/13). Ta služba vrši operativne mjere zaštite i spašavanja i to:

- a) u fazi spašavanja vrši:
 - poslove vanrednog animiranja stanovništva na dobrovoljno davalatstvo krvi;
 - masovno prikupljanje krvi u Federaciji, u zavisnosti od uvjeta na terenu;
 - transport uzetih jedinica krvi do Federalnog Zavoda i drugih transfuzijskih centara/odsjeka koji budu stavljeni na raspolaganje, a nisu ugroženi prirodnom ili drugom nesrećom radi testiranja krvi na obvezne testove krvi,
 - transport gotovih produkata iz krvi do povrijeđenih i bolesnih, poštujući propisane zahtjeve sljedivosti i hladnog lanca, "od vene do vene";
 - komunikaciju i razmjenu informacija sa svim interesnim skupinama;
 - centralno upravljanje zalihama krvi i krvne plazme kroz jedinstven informacijski sustav, sa alokacijom, shodno potrebama;

- masovno testiranje stanovništva na zarazne bolesti;
 - skladištenje biološkog materijala, reagensa i lijekova;
 - osiguranje odgovarajućih rezervi krvi i krvne plazme prije i u vrijeme proglašenog stanja prirodne ili druge nesreće
- b) u fazi otklanjanja posljedica vrši:
- dodatno angažiranje stručnih timova na otklanjanju posljedica uzrokovanih prirodnom ili drugom nesrećom;
 - utvrđivanje raspoloživih kapaciteta za nastavak osiguranja potrebnih doza krvi i krvnih sastojaka;
 - praćenje, nadziranje racionalnosti/opravednosti primjene krvi i krvnih sastojaka."

Članak 3.

U članku 32. iza točke 17) dodaje se nova točka 18) koja glasi:

- "18) Pravne osobe koje se bave transfuzijskom medicinom iz članka 29a ovog pravilnika vrše:
- kontinuiranu promociju dobrovoljnog davalaštva krvi;
 - uspostavljanje i održavanje jedinstvenog informacionog sustava podataka;
 - osiguranje kapaciteta za prihvata, obradu i čuvanje masovnih jedinica krvi;
 - druge poslove sukladno sa zakonom i aktom o osnivanju".

Članak 4.

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

Broj 08-02-1-397-3/2022
31. svibnja 2023. godine
Sarajevo

P.O. Vlade Federacije BiH
Pomoćnik ravnatelja
Murat Baručija, v. r.